

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૦૫/૨૦૧૨

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી અકીલ કુરેશી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી બરિન વૈષ્ણવ

=====

૧	શું સ્થાનિક પેપર્સના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	
૨	પત્રકારને રિફર કરવામાં આવશે કે નહીં?	
૩	શું તેમના ન્યાયમુર્તિ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તેના હેઠળ કરાયેલા કોઈપણ આદેશને લગતા કાયદાના નોંધપાત્ર	

	પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	
--	-------------------------	--

=====

જયોતિન્દ્રભાઈ મધુસુદન જોષી....અપીલકર્તા (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય....સામાવાળા (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા (ઓ) નં.૧ તરફે શ્રી એમ. આર. મોલવી, વકીલ.

સામાવાળા (ઓ) નં.૧ તરફે શ્રી એચ.કે.પટેલ, સરકારી વકીલ.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી અકીલ કુરેશી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી બરિન વૈષ્ણવ

તારીખ:૦૩-૦૪/૦૪/૨૦૧૭

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી બરિન વૈષ્ણવ દ્વારા)

૧. આ અપીલ આરોપી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે, જેને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦, ૩૮૭, ૨૦૧ અને ૩૬૩ હેઠળ ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં

આવ્યો છે. રાજપીપલા ખાતેના વિદ્વાન સેશન્સ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા તા.૧૫/૦૩/૨૦૧૨ ના વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા, આરોપીઓને દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે અને આજીવન કેદની સજા ફટકારવામાં આવી છે.

૨. આરોપ આંક-૫ મુજબ ફરિયાદી પક્ષનો કેસ તા.૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ સાંજના ૫ વાગે અને તા.૧૫/૧૧/૨૦૧૧ ના સવારના ૮ ની વચ્ચે છે. જયેન્દ્ર દેવદત્ત દવે ગરુડેશ્વર ગેસ્ટહાઉસના રૂમ નં.૮માં મૃત હાલતમાં મળી આવ્યા હતા. આ મોત નાયલોનના દોરડા વડે ગળું દબાવીને કરવામાં આવ્યું હતું, જેનો આરોપીએ ઉપયોગ કર્યો હતો, જ્યારે તે ગેસ્ટહાઉસના રૂમ નં.૮માં મૃતક સાથે સહ-નિવાસી હતો. આ કૃત્ય કર્યા પછી ઓરડામાં બહારથી તાળું મારવામાં આવ્યું હતું અને ચાવીઓ ફેંકી દેવામાં આવી હતી. આરોપી તેનો મોબાઈલ અને રકમ લઈ ગયો હતો. આથી આરોપી પર આઈ.પી.સીની કલમ ૩૦૨, ૩૮૭ અને ૨૦૧ હેઠળ પણ આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો.

૩. મૃતકની પુત્રી નેહા પણ ગેસ્ટહાઉસમાં હતી અને તેનું અપહરણ કરવામાં આવ્યું હતું અને તેથી આરોપી સામે કલમ ૩૬૬ પણ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૪. હરિશ્ચંદ્ર પુરુષોત્તમ નવરે, ગરુડેશ્વર ખાતે ગેસ્ટહાઉસમાં કારકુન તરીકે કામ કરતા હતા. તા.૧૫/૧૧/૨૦૧૧ ની સવારે, જ્યારે તેઓ ગેસ્ટ હાઉસ ઓફિસમાં હતા, મેનેજર બકુલભાઈ વસંતભાઈ ગોડબોલે અને સોમાભાઈ તડવી સાથે બેઠા

હતા, જે ગેસ્ટ હાઉસના મહેમાનોમાંના એક હતા, જે છોડી જવાના હતા, તેમણે
 મેનેજર બકુલભાઈને જાણ કરી કે ગેસ્ટ હાઉસના રૂમ નં.૮માંથી દુર્ગંધ આવી રહી
 છે. આ વાતની જાણ થતાં સફાઈકર્મી સોમા હિમ્મત તડવી સાથે રૂમ નં.૮માં
 ગયા અને જોયું કે ઓરડો બહારથી બંધ હતો. જ્યારે તેઓએ બારીમાંથી ઓરડામાં
 ડોકિયું કર્યું, ત્યારે તેમને રજાઈથી ઢંકાયેલા એક માણસનો મૃતદેહ મળ્યો. તેઓ
 પાછા રૂમમાં ગયા અને મેનેજરને જાણ કરી જેણે પોલીસને જાણ કરી. થોડી જ
 વારમાં પોલીસ આવી. મેનેજર પાસે જે બીજી ચાવીઓની જોડી હતી તેના વડે
 ઓરડો ખોલવામાં આવ્યો. ઓરડો ખોલતાં જ તેમને જોયું કે શરીરના ગળામાં
 લીલા રંગનું નાયલોનનું દોરડું બાંધવામાં આવ્યું હતું અને દોરડાની બીજી બાજુ
 લોખંડના ખાટલા સાથે બાંધવામાં આવી હતી. ઘામાંથી લોહી વહી રહ્યું હતું.
 ગેસ્ટહાઉસમાં કામ કરતા એકાઉન્ટન્ટ મગનભાઈ દેસાઈભાઈ પટેલ રજિસ્ટરની
 તપાસ કરતાં જાણવા મળ્યું કે રૂમ નં. ૮, તા.૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ
 હિમ્મતનગરના રહેવાસી જયેન્દ્ર દેવદત્તરાય દવેને ફાળવવામાં આવ્યો હતો,
 જેમણે પોતાના હાથનાં લખાણમાં રજિસ્ટરમાં વિગતો દાખલ કરી હતી. વધુમાં,
 રજિસ્ટરની વિગતોથી જાણવા મળ્યું કે એક આઉટની તારીખ ૧૩/૧૧/૨૦૧૧
 દર્શાવવામાં આવી હતી. રજિસ્ટરમાં વધુમાં દર્શાવવામાં આવ્યું હતું કે, રજિસ્ટરમાં
 સહી કરનાર ઉપરાંત અન્ય મહેમાનોની સંખ્યા બે હોવાનું દર્શાવવામાં આવ્યું હતું.
 એફ.આઈ.આર.માં માહિતી આપનાર વ્યક્તિએ જણાવ્યું હતું કે તેણે રૂમના ત્રીજા
 નિવાસીને જોયો નથી. જોકે, રજિસ્ટર અને તે રજિસ્ટરમાંથી એન્ટ્રી નં.૨૬૫૭
 દર્શાવે છે કે ઓરડામાં ત્રણ મહેમાનો હતા.

પ. પ્રથમ માહિતી આપનાર હરિશ્ચંદ્ર પુરુષોત્તમ નવરેની આંક-૨૯ પર ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૬ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી હતી. તેમણે પોતાની જુબાનીમાં જણાવ્યું હતું કે, તેઓ ગરુડેશ્વર ગેસ્ટ હાઉસમાં કારકુન તરીકે કામ કરતા હતા. બકુલેશ્વર વસંતરાય ગોડબોલે મેનેજર હતા અને મગનભાઈ દેસાઈ એકાઉન્ટન્ટ હતા. સોમા હિમ્મત તડવી પણ ગેસ્ટહાઉસમાં કામ કરતા હતા. ગેસ્ટહાઉસમાં આઠ ઓરડાઓ હતા. તા.૧૫/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ, જ્યારે તેઓ ફરજ પર હતા અને મેનેજર અને સફાઈ કર્મચારી સોમાભાઈ તડવી સાથે ઓફિસમાં હતા, ત્યારે પ્રવાસીઓ જે અગાઉના દિવસે ગુજરાતથી આવ્યા હતા, તેઓ રૂમની ચાવીઓ પરત કરીને જતા હતા. મહેમાનોમાંના એકે મેનેજર બકુલભાઈને જાણ કરી કે, ગેસ્ટહાઉસના રૂમ નં.૮ માંથી દુર્ગંધ આવી રહી છે. તેઓ સોમાભાઈ સાથે રૂમમાં ગયા અને જોયું કે ઓરડો બહારથી બંધ હતો. જ્યારે તેઓએ ખુલ્લી બારીમાંથી ડોકિયું કર્યું, ત્યારે તેમને ખાટલા પર એક મૃતદેહ રજાઈથી ઢંકાયેલો પડેલો જોવા મળ્યો. તેઓ મેનેજર બકુલભાઈને જાણ કરવા માટે ઓફિસ પાછા ગયા, જેમણે પોલીસને જાણ કરી. જ્યારે પોલીસ પહોંચી, ત્યારે ચાવીઓના બીજા સેટથી ઓરડો ખોલવામાં આવ્યો હતો. ગળામાં નાયલોનનું દોરડું બાંધેલ મૃતદેહ ખાટલા પર પડેલો હતો. તેમણે આર્ટિકલ-૧૨નાં નાયલોનના દોરડાની ઓળખ કરી, જે તેમને બતાવવામાં આવી હતી. રજિસ્ટરની તપાસ કરતાં તે રજિસ્ટરના ભાગમાંથી જાણવા મળ્યું કે, તે ઓરડો જયેન્દ્ર દેવદત્તરાય દવેના નામે નોંધાયેલો હતો. મહેમાને તા.૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ રૂમ લીધો હતો. રૂમ ત્રણ

મહેમાનોને ફાળવવામાં આવ્યો હતો. રૂ.૭૫/- રૂમ ભાડું તરીકે ચૂકવવામાં આવ્યું હતું. ચેકઆઉટની તા. ૧૩/૧૧/૨૦૧૧ તરીકે નોંધવામાં આવી હતી. રજિસ્ટરમાં વિગતો મૃતકના હાથનાં લખાણમાં હતી. એકાઉન્ટન્ટ મગનભાઈએ રૂમ ફાળવ્યો હતો. તેમણે આંક-૩૦ પર એફ. આઈ. આર. નોંધાવવાની પુષ્ટિ કરી હતી.

તેમની ઉલટ-તપાસમાં તેમણે સ્વીકાર્યું હતું કે, મૃતક તેમની હાજરીમાં ચાવીઓ લેવા આવ્યા ન હતા અને ઓરડો ફાળવવામાં આવ્યો તે પહેલાં તેમણે મૃતકને જોયો ન હતો. તેમણે વધુમાં સ્વીકાર્યું કે તા. ૦૬/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ જયેન્દ્રભાઈએ રૂમ નં.૪નો કબજો લીધો હતો, જે તેમના દ્વારા ફાળવવામાં આવ્યું હતું.તમામ બે વ્યક્તિને રૂમ નં.૪ ફાળવવામાં આવ્યો હતો. તેઓ એ સૂચન સાથે સંમત થયા કે બધા ઓરડાઓ દરરોજ સાફ કરવામાં આવે છે અને સફાઈકર્મીએ જાણ ન કરી હતી કે, તા. ૧૨/૧૧/૨૦૧૧ થી તા. ૧૫/૧૧/૨૦૧૧ સુધી રૂમ નં.૮ બંધ હતો.

૬. બકુલચંદ્ર વસંતરાવ ગોડબોલે, આંક-૩૨ માં ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૮, ગરુડેશ્વર ગેસ્ટહાઉસના મેનેજર હતા. તેમણે પોતાની જુબાનીમાં જણાવ્યું હતું કે, જે મહેમાનોને રૂમ ફાળવવામાં આવે છે, તેમના રેકૉર્ડ રજિસ્ટરમાં દાખલ કરવામાં આવે છે. રજિસ્ટરમાં એન્ટ્રીઓ મહેમાનો દ્વારા તેમના પોતાના હાથ વડે કરવામાં આવે છે. તા.૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ સાંજે ૫ વાગ્યે તેઓ એકાઉન્ટન્ટ

મગનભાઈ સાથે ઓફિસમાં હતા અને ૬૫ થી ૭૦ વર્ષની વયના એક વ્યક્તિએ તેમની પાસે બે દિવસ માટે રૂમ માંગ્યો હતો. મગનભાઈએ રૂમ નં.૮ની ચાવીઓ આપી. મહેમાને રજિસ્ટરમાં એન્ટ્રી નં.૨૬૫૭ પર પોતાના હાથનાં લખાણમાં વિગતો ભરી હતી. તેમનું નામ જયેન્દ્ર દેવદત્ત દવે હતું. તેમની સાથે ૩૫ થી ૪૦ વર્ષની એક મહિલા હતી, જે ઓફિસની બહાર રાહ જોઈ રહી હતી. તેણે મહિલાની ઓળખ નેહાબેન તરીકે કરી, જે કોર્ટમાં હાજર હતી. આ સાક્ષી અનુસાર, મગનભાઈ મહેમાન અને મહિલાને રૂમમાં લઈ ગયા હતા. બીજે દિવસે સવારે જ્યારે સફાઈ કર્મચારી સોમાભાઈ હિમ્મતભાઈ રૂમમાં ગયા, ત્યારે તેમણે જોયું કે રૂમ બહારથી બંધ હતો. તેમના જણાવ્યા અનુસાર વધુ પૂછપરછ કરવામાં આવી ન હતી, કારણ કે ઘણા મહેમાનો સવારે તેઓ જે રૂમમાં રહેતા હતા તેની ચાવીઓ સાથે નારેશ્વર તરફ જતા હતા.

૭. તા. ૧૫/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ સવારે લગભગ ૯ વાગ્યે, અગાઉના દિવસે પહોંચેલા મહેમાનો ગેસ્ટહાઉસમાંથી બહાર નીકળી રહ્યા હતા. મહેમાનોમાંના એકે તેને કહ્યું અને જણાવ્યું કે, ગેસ્ટ હાઉસના રૂમ નં.૮માંથી દુર્ગંધ આવી રહી છે. તેમણે સફાઈ કર્મચારી સોમાભાઈને શોધવા માટે મોકલ્યા. સફાઈ કર્મચારીએ જોયું કે ઓરડામાં બહારથી તાળું મરાયેલું હતું અને બારી ખુલ્લી હતી. જ્યારે તેઓએ ડોકિયું કર્યું, ત્યારે તેમને રજાઈથી ઢંકાયેલું શરીર મળ્યું. પોલીસને ટેલિફોન પર જાણ કરવામાં આવી હતી અને જ્યારે તેઓ પહોંચ્યા ત્યારે ચાવીઓની બીજી જોડ વડે રૂમ ખોલવામાં આવ્યો. તેમને ખાટલા પર ઢાંકેલી એક

લાશ મળી આવી. ગળામાં નાયલોનનું દોરડું બાંધેલું જોવા મળ્યું. તેમણે વધુમાં તેમના નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે, તે તે જ વ્યક્તિ હતી જેણે તા. ૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ રજિસ્ટરમાં તેમનું નામ દાખલ કર્યું હતું અને રૂમ ત્રણ રહેવાસીઓ માટે રૂમ ફાળવવામાં આવ્યો હતો. તેણે કોર્ટમાં આરોપીની ઓળખ રૂમના ત્રીજો નિવાસી તરીકે કરી હતી. જોકે, તે વ્યક્તિનું નામ જણાવી શક્યો ન હતો. તેણે નેહાબેનની પણ ઓળખ કરી જે કોર્ટમાં રૂમ નં.૮નાં રહેવાસી તરીકે હાજર હતી. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, રૂમ ફાળવ્યા પછી તેમણે ત્રણેયને એકસાથે રૂમમાંથી બહાર નીકળતા ક્યારેય જોયા નથી. વધુમાં, તેમણે પોતાના નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે, તેમને પાછળથી જાણ કરવામાં આવી હતી કે ત્રીજા પુરુષ નિવાસીએ ગરુડેશ્વરની એક દુકાનમાંથી નાયલોનની દોરી મેળવી હતી અને મૃતકની હત્યા કરી હતી. દેખીતી રીતે તેનો હેતુ મૃતકને ભૂંટવાનો હતો જે રકમ તે લઈ જઈ રહ્યો હતો. આ સાક્ષીની ઊલટ-તપાસ કરવામાં આવી હતી. તેણે સ્વીકાર્યું કે તે કોર્ટમાં પ્રથમ વખત એવું કહી રહ્યો હતો કે તેણે આરોપીને મૃતક સાથે જોયો હતો. તે સંમત થયો કે તે એક જ વ્યક્તિ હતી જેણે તા. ૦૬/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ રૂમ લીધો હતો.

૮. મગનભાઈ દેસાઈભાઈ પટેલ, આંક-૩૩ માં ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૯, ગરુડેશ્વર ગેસ્ટહાઉસમાં એકાઉન્ટન્ટ તરીકે કામ કરતા હતા. આ સાક્ષીના જણાવ્યા અનુસાર, તા. ૦૬/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ બપોરે બે વડીલોએ એક રૂમ લીધો હતો અને આ રૂમ હરિશચંદ્ર દ્વારા ફાળવવામાં આવ્યો હતો, જેને

શ્યામભાઈ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે. આ મહેમાનોને રૂમ નં.૪ ફાળવવામાં આવ્યો હતો. રજિસ્ટરમાં જયેન્દ્રભાઈ તરીકે નામ દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું. તા. ૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ સાંજે લગભગ ૪ વાગ્યે, તે જ સજ્જન જે તા. ૦૬/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ રૂમ નં.૪ માં રોકાયા હતા, તેઓ આવ્યા અને રૂમ માંગ્યો, તેથી તેમને રૂમ નં.૮ ફાળવવામાં આવ્યો. તા. ૧૫/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ જ્યારે એક મહેમાન જઈ રહ્યો હતો, ત્યારે તેણે તેમને જાણ કરી કે રૂમ નં. ૮માંથી દુર્ગધ આવી રહી છે. પૂછપરછ કરવામાં આવી, પોલીસને જાણ કરવામાં આવી અને પછી રૂમ ખોલવામાં આવ્યો. તેમને ખાટલા પર એક મૃતદેહ પડેલો જોવા મળ્યો હતો.

૯. આંક-૩૬ ના ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૨, મૃતક જયેન્દ્રભાઈનો પુત્ર ભૂષણ છે. પોતાના નિવેદનમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે, તેઓ અમદાવાદમાં એચ.ડી.એફ.સી કંપનીમાં ટીમ લીડર તરીકે કામ કરી રહ્યા છે. તેઓનો મોટો ભાઈ, જેનું નામ ચેતનભાઈ છે, તે તેઓની નાની બહેન નેહાબેન સાથે ચાંદખેડામાં રહે છે, જેની ઉંમર લગભગ ૪૦ વર્ષની છે. નેહાએ ૧૯૯૭ માં અમદાવાદમાં ધીરેનભાઈ અધ્યારૂ સાથે લગ્ન કર્યા હતા. તે માનસિક રીતે વિકલાંગ હતી અને ધીરેનભાઈથી અલગ થઈ ગઈ હતી અને તેના પિતા જયેન્દ્રભાઈ સાથે રહેતી હતી. જયેન્દ્રભાઈ હિંમતનગર ખાતે ડીઝલ એન્જિનના વ્યવસાય કરતા હતા. જોકે, થોડા સમય પછી તેમણે પોતાનો વ્યવસાય છોડી દીધો અને ચેતન સાથે અમદાવાદમાં રહેતા હતા.

૧૦. નેહા માનસિક રીતે વિકલાંગ હતી અને તેને મોડાસા ખાતે સહયોગ કૃષ્ઠ આશ્રમની ટેબલેટ હેઠળ રાખવામાં આવી હતી. તે દિવાળી દરમિયાન ઘરે જતી. ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧ માં તેના પિતા નોકરી શોધવા માટે ઘર છોડી ગયા. તેઓ ધર્મશાળામાં મેનેજર તરીકે કામ કરવા અંબાજી ગયા હતા. તેમના પિતા નિયમિતપણે દર પાંચથી છ દિવસે તેમના મોબાઈલ ફોન પરથી ફોન કરતા હતા. તેના પિતાએ છેલ્લી દિવાળીમાં ફોન કર્યો હતો અને તેમને જાણ કરી હતી કે તેઓ અંબાજી ધર્મશાળામાં એકલા રહે છે અને દિવાળીની રજાઓ દરમિયાન તેઓ નેહાને લાવશે. લગભગ તા. ૨૦/૧૧/૨૦૧૧ ની આસપાસ નેહા તેના પિતા સાથે અંબાજીમાં જોડાઈ હતી. તા. ૨૭/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ, નવા વર્ષના દિવસે, તેના પિતાએ તેને મોબાઈલ નં. ૭૬૮૮૪૮૮૮૮૪ થી ફોન કર્યો હતો. તેના પિતાએ તેને જણાવ્યું હતું કે નેહા તા. ૦૬/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ મોડાસા આશ્રમ પાછી જશે. તે તારીખ પછી તેના પિતાનો કોઈ ફોન આવ્યો ન હતો.

૧૧. અયુબખાન અબ્દુલ રહેમાન તેના પિતાના મિત્ર હતા, જેમણે થોડા દિવસો પછી તેમને જાણ કરી કે તેમને ચેતનનો ફોન આવ્યો છે કે, તેમના પિતા અંબાજી છોડી અજ્ઞાત સ્થળે જતા રહ્યા છે.

૧૨. તા. ૧૫/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ સાંજે લગભગ ૪ વાગ્યે અયુબખાનએ તેમને ફોન કર્યો અને જાણ કરી કે તેઓ ચેતનના ઘરે બેઠા છે. તેમને ગરુડેશ્વર પોલીસ

સ્ટેશનનો ફોન આવ્યો હતો અને તેથી તેઓ ગરુડેશ્વર માટે રવાના થઈ રહ્યા હતા. અને તેમણે પણ શક્ય તેટલી વહેલી તકે ગરુડેશ્વર પહોંચવું હતું. પોલીસે તેમને જાણ કરી હતી કે તેમના પિતાનું અવસાન થયું છે. તેથી તેઓ તેમના કાકા મનીષ અને સસરા જગદીશભાઈ સાથે ગરુડેશ્વર પોલીસ સ્ટેશન માટે રવાના થયા. જ્યારે તેઓ પોલીસ સ્ટેશન પહોંચ્યા, ત્યારે તેમને કેવડિયા ડિસ્પેન્સરી લઈ જવામાં આવ્યા અને તેમને પોસ્ટમોર્ટમ રૂમમાં તેમના પિતાનો મૃતદેહ મળ્યો. તે સમયે તેને કોઈ વ્યક્તિ પર શંકા નહોતી કરી અને તે મુજબ પોલીસને પોતાનું નિવેદન આપ્યું હતું. તેણે કોર્ટમાં આરોપીની ઓળખ કરી અને કહ્યું હતું કે તે આ વ્યક્તિને ઘટના પહેલા જ જાણતો હતો અને તેનું નામ જ્યોતિન્દ્ર જોશી હતું અને તે તેના પિતાનો મિત્ર હતો. તેમને 'જોશી કાકા' તરીકે સંબોધવામાં આવતા હતા. જ્યારે તેમના પિતા તેમની સાથે રહેતા હતા ત્યારે જોશી કાકા તેમના પિતાને મળવા ઘરે આવ્યા હતા. જ્યારે તેઓ પોલીસ સ્ટેશન ગયા ત્યારે તેમને તેમની બહેન નેહા ક્યાં છે તે ખબર નહોતી. બીજા દિવસે, ચેતનને ભરૂચ રેલવે સ્ટેશન પરથી એક અજાણ્યા નં. પરથી ફોન આવ્યો હતો, જેણે તેને જાણ કરી હતી કે હાથમાં ચિઠ્ઠી ધરાવતી અને તેના પર ટેલિફોન નં. લખેલી એક મહિલા રેલવે સ્ટેશન પર છે. ગરુડેશ્વર પોલીસે પૂછપરછ કરી હતી અને રેલવે સ્ટેશન પર મહિલાની ઓળખ નેહા તરીકે થઈ હતી. ચેતને તેના મિત્ર વિકાસને જાણ કરી હતી જે ભરૂચમાં રહેતો હતો અને તેણે ગરુડેશ્વર પોલીસ સાથે મળીને નેહાને પકડી હતી. ત્યારબાદ નેહાને પોલીસ સ્ટેશન લાવ્યા અને તેણે પોલીસને જાણ કરી કે જ્યારે તે તેની શાળામાં હતી, ત્યારે જોશી કાકા તેને અંબાજી લઈ ગયા હતા. અંબાજીથી

તે તેના પિતા અને જોશી કાકા સાથે એકસાથે નીકળી ગયા હતા અને પછી મંદિરમાં ગયા જ્યાં તેઓ ત્રણેય સાથે રોકાયા હતા. બીજે દિવસે સવારે જ્યારે તેણી સ્નાન કરીને પરત ફરી ત્યારે તેણીએ જોયું કે, જોશી કાકા તેના પિતાનું નાચલોનનાં દોરડાથી ગળું દબાવીને મારી નાખવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા હતા. તે તેના પિતાના ગળાને જોરથી દબાવી રહ્યો હતો. તે પછી, તેણીને જોશી કાકા દ્વારા ઘણી જગ્યાએ લઈ જવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ આરોપી જોશી કાકાએ તેને ભરૂચ રેલવે સ્ટેશન પર ટેલિફોન નં. લખેલી ચીઝી સાથે છોડી દીધી હતી. તે ટૂંક સમયમાં પાછા આવવાનું વચન આપીને ચાલ્યો ગયા. નેહાએ તેની હાજરીમાં પોલીસને આ માહિતી આપી હતી. જ્યારે તેઓ ગરુડેશ્વર પોલીસ સ્ટેશનમાં આવ્યા ત્યારે જ તેમને ખબર પડી કે તેમના પિતા રોકડ સાથે ધર્મશાળા છોડી ગયા છે. તેને ચોક્કસ આંકડો ખબર નહોતી, પરંતુ તે લગભગ રૂ. ૫૦,૦૦૦/- ની આસપાસ હતા. તેના પિતાના મૃતદેહમાંથી કોઈ રોકડ મળી આવી ન હતી. આ સાક્ષીની ઊલટ-તપાસ કરવામાં આવી હતી. તેમણે સ્વીકાર્યું કે આરોપી તેના પિતાનો મિત્ર હતો અને તેને જોશી કાકા તરીકે પણ સંબોધવામાં આવતો હતો. તે તેના ભાઈનો મિત્ર વિકાસ હતો જેણે ભરૂચ પોલીસ સાથે મળીને નેહાને ભરૂચથી લાવી હતી અને તેને ભરૂચ પોલીસ સ્ટેશન લાવી હતી.

૧૩. ભૂષણના ભાઈ, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૨૦, ચેતન જયેન્દ્રભાઈ દવેની આંક-૫૧ પર તપાસ કરવામાં આવી હતી. તેમણે જણાવ્યું હતું કે તેઓ મહિન્દ્રા એન્ડ મહિન્દ્રા કંપનીમાં પાટણ ખાતે મેનેજર તરીકે કામ કરતા હતા. તેમની

બહેન નેહાના લગ્ન ધીરેન્દ્ર સાથે સરખેજમાં થયા હતા. ત્યારબાદ તે અલગ થઈ ગઈ હતી અને માનસિક રીતે વિકલાંગ લોકોનાં આશ્રમમાં રહેતી હતી. તેમના પિતાએ હિંમતનગરમાં તેમનો વ્યવસાય બંધ કરી દીધા બાદ તેમના પિતા અને બહેન નેહા તેમની સાથે અમદાવાદ સ્થળાંતર કરી ગયા હતા. વર્ષ: ૨૦૧૧માં તેમના મિત્ર વાસુભાઈ નટવરલાલ રાવલ દ્વારા તેમના પિતા અંબાજી ધર્મશાળામાં મેનેજર તરીકે નોકરી મેળવી શક્યા હતા. તેમના પિતા ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧ માં અંબાજીમાં નોકરી કરવા માટે ચાલ્યા ગયા હતા. તેઓ નિયમિતપણે ટેલિફોન પર સંપર્કમાં રહેતા હતા. બહેન નેહા મોડાસામાં હતી.

૧૪. અંબાજી પ્રજાપતિ ધર્મશાળાના ટ્રસ્ટી રમણભાઈએ તેમને તા. ૦૫/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ ફોન કરીને જાણ કરી હતી કે તેમના પિતા અને બહેન લગભગ ૧૦ દિવસ પહેલા ચાલ્યા ગયા છે અને પરત ફર્યા નથી. તેથી તેણે તેના પિતાને ફોન કરવાનો પ્રયાસ કર્યો, પરંતુ મોબાઈલ બંધ હતો. વારંવાર ફોન કરવામાં આવ્યા હતા, પરંતુ તે સફળ થઈ શક્યો ન હતો. તા. ૦૭/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ, તેમના પિતાએ ફોન કર્યો અને તેમને જાણ કરી કે તેમની મોતિયા સર્જરી થઈ છે અને હવે તેઓ વીરપુર મંદિર જઈ રહ્યા છે અને બે-ત્રણ દિવસમાં તેઓ અંબાજી પહોંચશે. તેના પિતાએ જે નં. પરથી ફોન કર્યો હતો તે તેમનો મોબાઈલ નં. નહોતો. તા. ૧૦/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ, તેમણે અંબાજી ધર્મશાળાને ફોન કરવાનો પ્રયાસ કર્યો, પરંતુ બીજી બાજુથી કોઈએ જવાબ આપ્યો નહીં. થોડા સમય પછી, તે જે નં. પર ફોન કર્યો હતો તેના પર સંપર્ક કરી શક્યો અને તે નં.

કોઈ એસ.ટી.ડી બૂથના બોક્સનો હતો.

૧૫. તા. ૧૫/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ, જ્યારે તેઓ તેમની ઓફિસમાં હતા, ત્યારે તેમની પત્ની શિવાનીનો ફોન આવ્યો કે હિંમતનગર પોલીસ તેમની સાથે વાત કરવા માંગે છે. જ્યારે તેમને જાણ કરવામાં આવી કે તેમના પિતા અકસ્માતનો ભોગ બન્યા છે અને તેથી તેઓ તરત જ ગરુડેશ્વર આવવા માંગે છે ત્યારે તેમણે હિંમતનગર પોલીસ મારફત ગરુડેશ્વર પોલીસ અધિકારી સાથે વાત કરી હતી. આવી માહિતી મળતાં તેણે તેના મિત્ર વિકાસ જે ગરુડેશ્વરમાં રોકાયો હતો તેને પોલીસ સ્ટેશન પહોંચવા માટે ફોન કર્યો. તેઓ પાટણથી અમદાવાદ અને પછી ગરુડેશ્વર માટે રવાના થયા હતા જ્યાં તેઓ સાંજે લગભગ ૫ વાગ્યે પહોંચ્યા હતા. જ્યારે તેઓ સાંજે ગરુડેશ્વર જઈ રહ્યા હતા, ત્યારે તેમના મોબાઈલ પર ફોન આવ્યો. બીજી બાજુ ફોન કરનાર નેહા હતી, તેણે તેને જાણ કરી કે તે બગીચાની બહાર ઊભી છે અને તેણે તેને લેવા આવવું જ પડશે. તેમની પત્ની શિવાનીએ નેહા સાથે વાત કરી અને તેમને વિનંતી કરી કે ફોન આસપાસના કોઈને સોંપવામાં આવે જેથી તેઓ ચોક્કસ સ્થળ મેળવી શકે. નેહાએ તેની પત્નીને જાણ કરી કે તેના પિતાનું અવસાન થયું છે. જ્યારે તેઓએ તે નં. પર ફોન કરવાનો પ્રયાસ કર્યો ત્યારે ફોન બંધ હતો. તેઓ રાત્રે ૧૦ વાગ્યે ગરુડેશ્વર પહોંચ્યા અને પોલીસે તેમનું નિવેદન લીધું. તા. ૧૬/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ, હોસ્પિટલે તેમના પિતાનો મૃતદેહ સોંપ્યા પછી, તેઓએ ગરુડેશ્વર ખાતે અંતિમ સંસ્કાર કર્યા. સાંજે લગભગ ૬:૦૦ થી ૬:૩૦ વાગ્યે તેને તેના મોબાઈલ પર ફોન

આવ્યો અને ફોન કરનાર વ્યક્તિએ તેને જાણ કરી અને કહ્યું કે તે અંકલેશ્વર રેલવે સ્ટેશનથી વાત કરી રહ્યો છે અને તેણે તેને વધુ જાણ કરી કે નેહા તેની બાજુમાં ઊભી છે. તેથી ગરુડેશ્વર પોલીસને જાણ કરવામાં આવી, તેઓ નેહાને પોલીસ સ્ટેશન લાવ્યા. તેનો મિત્ર વિકાસ પોલીસ સાથે નેહાને લેવા ગયો હતો. ઘણી સમજાવટ પછી, નેહાએ પોલીસને જણાવ્યું હતું કે તે કમનસીબ દિવસે સવારે જ્યારે તે સ્નાન કરીને પરત ફરી રહી હતી, ત્યારે તેણે વિષ્ણુકાકાને તેના પિતાનું ગળું દબાવી દેતા જોયા હતા. તેણે ખુદી બારીમાંથી આ ઘટના જોઈ હતી. ચેતને પોતાની નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે વિષ્ણુકાકા એ જ સજ્જન હતા જે કોર્ટમાં હાજર હતા અને વિષ્ણુકાકા તરીકે પણ જાણીતા હતા. આ સાક્ષીએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, તે દિવાળી દરમિયાન તેમના ઘરે આવ્યો હતો અને કેટલીક ધાર્મિક પૂજાઓ કરી હતી. તે આખી રાત રોકાયો હતો અને પૂજા કરીને બીજા દિવસે રવાના થઈ ગયો હતો. ચેતનભાઈની ઊલટ-તપાસ કરવામાં આવી હતી. તેઓ એ સૂચન સાથે સંમત થયા કે તેમના પિતા વિષ્ણુકાકાને છેલ્લા ઘણા વર્ષોથી ઓળખતા હતા અને તેમણે એ સૂચનને નકારી કાઢ્યું કે તેઓ આરોપીઓને અગાઉ ઓળખતા ન હતા.

૧૬. ચેતનભાઈના મિત્ર વિકાસની ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૩ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી હતી. આ સાક્ષી અનુસાર ચેતન અલગ રહેતો હતો અને ચેતનના ભાઈ ભૂષણ પણ અલગ રહેતા હતા. તેમની બહેન નેહા પરિણીત હતી, પરંતુ બાદમાં અલગ થઈ ગઈ હતી અને મોડાસા ખાતે માનસિક રીતે વિકલાંગ લોકોનાં

આશ્રમમાં રહેતી હતી. તેમના પિતા અંબાજી ધર્મશાળામાં મેનેજર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. તા. ૨૯/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ, તેમને ચેતનનો ફોન આવ્યો હતો જેમાં તેઓ તેમના પિતા વિશે પૂછપરછ કરી રહ્યા હતા, કારણ કે તેઓ અંબાજીને છોડીને ગયા હતા અને પાછા ફર્યા નહોતા. આ સાક્ષીએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, તેને ચેતનના પિતાનો ફોન આવ્યો હતો. તેમને ચેતનનો નં. જોઈતો હતો, કારણ કે તે તેનો સંપર્ક કરવા માંગતા હતા. તેમણે કહ્યું કે તેઓનો મોબાઈલ ખોવાઈ ગયો છે. તા. ૧૫/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ, જ્યારે તે તેમના ઘરે હતા, ત્યારે ચેતને તેને ફોન કર્યો અને તેને ગરુડેશ્વર પોલીસ સ્ટેશન જવા કહ્યું. તેઓ તેમના મિત્ર વિજય સાથે ગરુડેશ્વર પહોંચ્યા. તેમને ગેસ્ટહાઉસમાં લઈ જવામાં આવ્યા, જ્યાં તેમને એક મૃત શરીર બતાવવામાં આવ્યું. તેઓએ મૃતદેહની ઓળખ તેના પિતા જયેન્દ્ર તરીકે કરી. ચેતન અન્ય સંબંધીઓ સાથે રાત્રે ૯ વાગ્યે ગેસ્ટહાઉસ પહોંચ્યો હતો. નેહા ક્યાં છે તે જાણી શકાયું ન હતું. બીજા દિવસે એટલે કે તા. ૧૬/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ, ચેતનને અંકલેશ્વર ખાતે રિક્ષા ડ્રાઈવરનો ફોન આવ્યો, જેમાં ચેતનને જાણ કરવામાં આવી કે તેની બહેન ત્યાં બેઠી છે. તેણે સ્થળનો ઉલ્લેખ કર્યો ન હતો. ત્યારબાદ રિક્ષા વાળાએ જાણ કરી કે તેઓ અંકલેશ્વર રેલવે સ્ટેશન પર છે અને નેહાના હાથમાં ટેલિફોન નં. લખેલી ચીઢી છે. તેથી ગરુડેશ્વર પોલીસ સાથે નેહાને લાવવા માટે અંકલેશ્વર રેલવે સ્ટેશન ગયા. તેણે નેહાને તેના પિતા વિશે પૂછ્યું. નેહાએ તેને કહ્યું કે તેના પિતા મૃત્યુ પામ્યા છે. જ્યારે તેણીને પૂછવામાં આવ્યું કે આ કેવી રીતે થયું, ત્યારે તેણીએ મિત્રને કહ્યું કે તેના પિતાનું તેના મિત્ર દ્વારા દોરડાથી ગળું દબાવી

દેવામાં આવ્યું હતું. તે સમયે તેણે મિત્રનું નામ રાજુભાઈ કહ્યું હતું. નેહાને ગરુડેશ્વર લાવવામાં આવી જ્યાં તેણે પોલીસને પિતાના મિત્ર દ્વારા કરવામાં આવતી ધાર્મિક પૂજા વિશે જણાવ્યું, તે સમયે વિકાસને યાદ આવ્યું કે તેણે ચેતનના ઘરે તે સજ્જનને જોયા હતા અને ચેતન તેના વિશે વાત કરતો હતો. તેઓ જોશી કાકા તરીકે જાણીતા હતા. વિકાસની ઉલટ-તપાસ કરવામાં આવી હતી. તે સંમત થયો કે જ્યારે ચેતનના મોબાઈલ પર કોલ આવ્યો ત્યારે તા. ૧૬/૧૧/૨૦૧૧ હતી અને તે નેહાને લાવવા માટે ગરુડેશ્વર પોલીસ સ્ટેશનની પોલીસ સાથે અંકલેશ્વર ગયો.

૧૭. નેહાની આંક-૩૧માં ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૭ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે. તેણીની જુબાની રેકૉર્ડ કરતા પહેલા, વિદ્વાન ન્યાયાધીશે ખાસ નોંધ મૂકી છે કે તેમણે સાક્ષીની યોગ્યતાની ખાતરી કરી છે અને આવી ખાતરી પર એવું જાણવા મળ્યું છે કે સાક્ષી, શપથ પર તેણીને પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્નને સમજે છે અને જુબાની આપે છે અને તેમ કરવા માટે સક્ષમ છે. આ સાક્ષીની જુબાની કેમેરામાં લેવામાં આવી હતી. પૂછપરછ કરવામાં આવતા તેણે પોતાનું નામ નેહા આપ્યું હતું. તેમના પિતાનું નામ જયેન્દ્રભાઈ બ્રાહ્મણ હતું. તે તેના મોટા ભાઈ સાથે ચાંદખેડામાં રહેતી હતી. તેના પિતા મૃત્યુ પામ્યા હતા. જ્યારે તેઓ જીવતા હતા, ત્યારે તેઓ તેમના પિતા અને તેમના નાના ભાઈ ભૂષણ એક સાથે રહેતા હતા. તેના દાદાનું નામ દેવદત્તરાય હતું. તેણીને અભ્યાસ માટે નિર્ણયનગરની શાળામાં મોકલવામાં આવી હતી. તેણીએ વધુમાં જણાવ્યું કે તેણીને બે ભાઈઓ

છે. તેણીએ તેમના નામ ચેતન અને ભૂષણ તરીકે કહ્યા. તે એક માત્ર બહેન હતી. તેણીએ જણાવ્યું હતું કે તેણીની માતા દક્ષાબેનનું અવસાન થયું હતું. કોર્ટમાં આરોપીને જોઈને તેણે આરોપીની ઓળખ તેના પિતાના મિત્ર તરીકે કરી કે જેણે તેના પિતાની હત્યા કરી હતી. તેણી તેનું નામ ન લઈ શકી પરંતુ તેણીએ વધુમાં જણાવ્યું કે તે જોષી કાકા તરીકે ઓળખાતો હતો, જેને તેણી અંબાજી ખાતે મળી હતી. આ સાક્ષીએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે તે જોષીકાકા જ હતા જે તેને નિર્ણયનગર ખાતેની તેની શાળામાંથી લેવા આવ્યા અને તેને અંબાજી લઈ ગયા હતા. તેણીને બળજબરીથી અંબાજી લઈ જવામાં આવી હતી, જોકે તેણીએ ના પાડી. તેણીના પિતા અંબાજીમાં રહેતા હતા અને જોષીકાકા વચન સાથે નિર્ણયનગર આવ્યા હતા કે તેણીને વડોદરા, સુરત, અંબાજી વગેરે જેવા વિવિધ સ્થળોએ લઈ જવામાં આવશે. તેણીને તેના પિતા સાથે ગરુડેશ્વર ગેસ્ટહાઉસમાં લઈ જવામાં આવી હતી. જોષીકાકાના હાથો વડે દોરડાથી ગળું દબાવીને તેના પિતાનું મૃત્યુ થયું હતું. આ ઘટના રાત્રે બની હતી. તેણીએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, તેણે જોષીકાકાને તેના પિતાના ગળાને દોરડાથી દબાવતા જોયા હતા જ્યારે તેઓ ઓરડાની અંદર પથારીમાં પડ્યા હતા. આ કૃત્ય પછી, જોષી કાકાએ ખાસ કરીને તેણીને 'મંત્ર' નો પાઠ કરવા કહ્યું. પિતા તરફથી કોઈ ચિહ્નો કે હિલચાલ નહોતા. તે રડવા લાગી. જોષીકાકા તેણી સાથે ગેસ્ટહાઉસ છોડીને અમદાવાદ, સુરત, બોમ્બે અને પછી ભરૂચ ગયા હતા. તેણીને રેલવે સ્ટેશન પર ઉતારવામાં આવી હતી. જ્યારે તેઓ ગરુડેશ્વરમાં હતા ત્યારે તેમના પિતા પાસે એક થેલી હતી અને તેમની પાસે પણ એક થેલી હતી. તેણીને ખબર નહોતી કે તેના પિતા પાસે કેટલી રોકડ રકમ

હતી. તેણીના પિતાનું દોરડાથી ગળું દબાવીને હત્યા કર્યા બાદ જોશીકાકાએ ઓરડાને બહારથી તાળું મારી દીધું હતું અને પછી રેલવે સ્ટેશન તરફ રવાના થઈ ગયા હતા. જોશીકાકા તેને હાથમાં ચીકી અને તેના પર ટેલિફોન નં. લખીને સ્ટેશન પર છોડી ગયા હતા. તેણીને તેના ભાઈને બોલાવવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું. તેણીએ વિકાસભાઈને બોલાવ્યા. વિકાસ તેને ગરુડેશ્વર લાવ્યો હતો.

તેણીની ઉલટ-તપાસમાં તેણીએ સ્વીકાર્યું હતું કે, તેણી પ્રથમ વખત કોર્ટમાં આવી હતી. તેણી સહમત થઈ અને સ્વીકાર્યું કે તે જોશીકાકા જ હતા જે તેને અંબાજીથી શાળામાં અને પછી અંબાજીથી સુરતથી લઈ ગયા હતા. જ્યારે તેણીએ જોશીકાકાને તેના પિતાનું ગળું દબાવતા જોયા, ત્યારે તેણીએ કોઈ પ્રતિક્રિયા કે બૂમો પાડી નહીં. તેણીએ સ્વીકાર્યું કે એક વકીલે તેણીને શીખવ્યું હતું કે, જો તેણીને પૂછવામાં આવે તો તેણે સકારાત્મક જવાબ આપવો જોઈએ કારણ કે જોશીકાકાએ તેના પિતાની હત્યા કરી હતી.

૧૮. ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૮, ગુણવંતભાઈ પટેલ, જેની તપાસ આંક-૪૭માં કરવામાં આવી હતી, તે હિંમતનગર ખાતે સહયોગ ટ્રસ્ટના આચાર્ય હતા. આ સાક્ષીએ જણાવ્યું હતું કે તા. ૩૦/૦૭/૨૦૦૮ ના રોજ, એક જયેન્દ્ર દેવદત્તરાય દવે તેની દીકરીને શાળામાં લાવ્યો હતો. પિતા રજાઓ દરમિયાન દીકરીને લેવા આવતા.

તા. ૨૨/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ, તેને જયેન્દ્ર દેવદત્તરાય દવેનો ફોન આવ્યો હતો જેમાં તેને જાણ કરવામાં આવી હતી કે તેની પાસે આવીને નેહાને લાવવાનો સમય નથી, તેથી કોઈક આવીને નેહાને લાવશે. તે તા. ૨૨/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ, કોઈક નેહાને લેવા આવ્યું હતું. જ્યારે પોલીસ તેનું નિવેદન લેવા આવી ત્યારે તેણે આરોપીની ઓળખ તે વ્યક્તિ તરીકે કરી જેણે તા. ૨૨/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ નેહાને પકડી હતી. તેમણે કોર્ટમાં હાજર આરોપીની ઓળખ કરી હતી.

તેના ઉલટ-તપાસમાં તેણે સ્વીકાર્યું કે, તેણે તે વ્યક્તિની વિગતો પૂછી ન હતી જે તા. ૨૨/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ નેહાને મળવા આવી હતી. નેહાની વ્યક્તિગત વિગતો ફોર્મ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવે છે જે આંક-૪૮માં છે.

૧૯. રમણભાઈ સોમાભાઈ પ્રજાપતિ, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૫ની આંક-૩૯માં તપાસ કરવામાં આવી હતી. તેઓ અંબાજી પ્રજાપતી ગેસ્ટહાઉસના ટ્રસ્ટી હતા, જ્યાં મૃતક મેનેજર તરીકે સેવા આપી રહ્યા હતા. જયેન્દ્રભાઈને તા. ૧૧/૦૮/૨૦૧૧થી ટ્રસ્ટના મેનેજર તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા. એક મેનેજર તરીકે, જયેન્દ્રભાઈ ટ્રસ્ટને મળેલી રોકડ રકમના કબજેદાર હતા અને તેઓ રોકડ તેમની પાસે રાખતા અને સમયાંતરે હિસાબ આપતા. તા. ૧૧/૦૮/૨૦૧૧ ના રોજ, જ્યારે તેઓ એક ટ્રસ્ટી સાથે અંબાજી ટ્રસ્ટમાં આવ્યા, ત્યારે તેમણે જયેન્દ્રભાઈને રૂમમાં અન્ય વ્યક્તિ સાથે રહેતા જોયા અને

જ્યારે પૂછવામાં આવ્યું, ત્યારે જયેન્દ્રભાઈએ તેમના મિત્ર વિષ્ણુભાઈને અન્ય રહેનાર તરીકે પરિચય કરાવ્યો. જ્યારે પૂછવામાં આવ્યું કે આ વ્યક્તિ કેટલો સમય રહેશે, ત્યારે તેને ખાસ કહેવામાં આવ્યું હતું કે તે ત્રણથી ચાર દિવસમાં રૂમ છોડી દેશે.

૨૦. તા. ૨૮/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ, જ્યારે તેઓ અંબાજી આવ્યા, ત્યારે તેમણે જયેન્દ્રભાઈ સાથે સત્રીને જોઈ અને જ્યારે તેમના વિશે પૂછવામાં આવ્યું, ત્યારે તેમણે તેણીને તેમની પુત્રી નેહા તરીકે પરિચય આપ્યો. જયેન્દ્રભાઈએ ટ્રસ્ટીને એમ પણ કહ્યું હતું કે, તેમની પુત્રી નેહા માનસિક રીતે વિકલાંગ છે. તા. ૩૧/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ, તેમને જયેન્દ્ર તરફથી ફોન આવ્યો કે, તેઓ મોતિયાની સર્જરી કરાવવા માટે તા. ૩૧/૧૦/૨૦૧૧ થી ત્રણથી ચાર દિવસ માટે રજા માંગે છે. તેમને ખાસ કરીને રોકડ રકમ સાથે રામભાઈને ચાર્જ સોંપવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું. જયેન્દ્રભાઈએ રોકડ રકમ આપ્યા વિના તા. ૩૧/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ પ્રજાપતિ ટ્રસ્ટ છોડી દીધું હતું.

૨૧. તા. ૧૧/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ એક કાર્યક્રમને કારણે જ્યારે તેઓ પ્રજાપતિ ગેસ્ટ હાઉસ આવ્યા, ત્યારે તેમણે તેમના મોબાઈલ નં. ૭૬૯૮૪ ૮૯૮૮૪ પર જયેન્દ્રભાઈને ફોન કર્યો, પરંતુ તેમનો મોબાઈલ બંધ હતો. ઓફિસનાં ખાતાઓની તપાસ કરતાં તેમણે જોયું કે રૂ. ૭૧,૮૦૧/- ની રોકડ રકમની અછત હતી અને જયેન્દ્રભાઈએ આ રોકડ રકમ સાથે સંસ્થા છોડી દીધી હતી.

તેમને તા. ૧૫/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ કોઈનો ફોન આવ્યો જેણે અંબાજી ટ્રસ્ટની વિગતો પૂછી હતી. તેમણે ફોન કરનારને જાણ કરી કે, જયેન્દ્રભાઈએ તા. ૩૧/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ ટ્રસ્ટ છોડી દીધું છે અને ક્યારેય પાછા આવ્યા નથી. ત્યારબાદ ગરુડેશ્વર પોલીસે જાણ કરી કે જયેન્દ્રભાઈ ગેસ્ટહાઉસમાં મૃત હાલતમાં મળી આવ્યા છે.

પોલીસ તેનું નિવેદન લેવા માટે તા. ૨૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ આ સ્થળે આવી હતી. આ સાક્ષીએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે કોર્ટમાં હાજર આરોપી વિષ્ણુભાઈ હતા, તે જ વ્યક્તિ જેને તેમણે પ્રજાપતિ ધર્મશાળામાં જયેન્દ્રભાઈ સાથે જોયા હતા. જ્યારે તેને તા. ૨૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ પણ પોલીસ સાથે લાવવામાં આવ્યો ત્યારે તેણે આરોપી વિષ્ણુભાઈને તે મિત્ર તરીકે ઓળખાવ્યો જેનો જયેન્દ્રભાઈએ ઉલ્લેખ કર્યો હતો.

આ સાક્ષીની ઊલટ-તપાસ કરવામાં આવી હતી. તેમણે એક સૂચન સાથે સંમતિ આપી કે તેમણે તા. ૩૧/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ આરોપીઓ સાથે જયેન્દ્રભાઈને જોયા નથી અને ગુમ થયેલી રોકડ રકમ અંગે તેમણે કોઈ પોલીસ ફરિયાદ નોંધાવી નથી.

૨૨. ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૪, રામાભાઈ પ્રજાપતિ પ્રજાપતિ ટ્રસ્ટમાં સફાઈ કર્મચારી હતા.આ સાક્ષી પોતાની જુબાનીમાં જણાવે છે કે જયેન્દ્રભાઈ તા.

૧૧/૦૮/૨૦૧૧ ના રોજ મેનેજર તરીકે ટ્રસ્ટમાં જોડાયા હતા અને ઓફિસ કાઉન્ટરની પાછળના રૂમમાં રહેતા હતા. તે વિષ્ણુભાઈ નામના મિત્ર સાથે રહેતો હતો. બંને સાથે રહેતા હતા. જયેન્દ્રભાઈની પુત્રી માનસિક રીતે વિકલાંગ હતી અને જે મોડાસામાં હતી તે દિવાળીના વેકેશન દરમિયાન આવી હતી. જયેન્દ્રભાઈ રોકડ રકમના કબજેદાર હતા, જે તેઓ રૂમનાં ભાડા અથવા ડીપોઝીટ તરીકે આપતા હતા. તેઓ એકાઉન્ટ્સનો હવાલો પણ સંભાળતા હતા. વિષ્ણુભાઈ રૂમમાંથી નીકળી ગયા હતા, કારણ કે ટ્રસ્ટીઓએ તેમને ખાસ ખાલી કરવાનું કહ્યું હતું. વિષ્ણુભાઈ નવા વર્ષના આગલા દિવસે ચાલ્યા ગયા હતા. મોતિયાની સર્જરી કરાવવાની હોવાના કારણે જયેન્દ્રભાઈએ તા. ૩૧/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ ઓફિસ છોડી દીધી હતી. બિલબુક પરત કરવા માટે ટૂંકમાં તેઓ તા. ૦૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ પાછા ફર્યા. તા. ૧૧/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ જ્યારે ટ્રસ્ટીઓ કામગીરી માટે આવ્યા અને તેઓએ બિલ બુક લીધી, ત્યારે તેમને રોકડ રકમની અછત જોવા મળી. તા. ૨૪/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ પોલીસ એક વ્યક્તિને ટ્રસ્ટનાં ઓફિસમાં લાવી હતી અને તેણે તેની ઓળખ વિષ્ણુકાકા તરીકે કરી હતી જે રૂમમાં જયેન્દ્રભાઈ સાથે રહેતો હતો. પોલીસે તેમને જાણ કરી હતી કે જયેન્દ્રભાઈના મૃત્યુ માટે વિષ્ણુકાકા જવાબદાર છે. જયેન્દ્રભાઈનું નાયલોનના દોરડાથી ગળું દબાવીને હત્યા કરવામાં આવી હતી. સાક્ષીની ઉલટ-તપાસ કરવામાં આવી હતી, જો કે, ઉલટ-તપાસમાં નોંધપાત્ર કંઈ બહાર આવ્યું નથી.

૨૩. ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૬ એ હર્ષદભાઈ કાલીશંકર પંડ્યા છે. તેઓ

ભરૂચમાં જલારામ સેવા મંડળ ટ્રસ્ટ અને વૃદ્ધાશ્રમ ચલાવી રહ્યા હતા. આ સાક્ષીએ જણાવ્યું હતું કે પોલીસ તા. ૧૭/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ જયેન્દ્રભાઈ વિશે પૂછપરછ કરવા આવી હતી. તેઓએ રેકૉર્ડની તપાસ કરી હતી. આ સાક્ષીએ જણાવ્યું હતું કે, જયેન્દ્રભાઈ તા. ૦૬/૦૮/૨૦૧૧ થી તા. ૩૧/૧૦/૨૦૧૧ સુધી થોડા સમય માટે વૃદ્ધાશ્રમમાં રહ્યા હતા. જયેન્દ્રભાઈ પોલીસ દ્વારા લાવવામાં આવેલા સજ્જનની સાથે રહ્યા હતા, જેમને આ સાક્ષીએ જયેશ અંબાલાલ તરીકે ઓળખાવ્યા છે.

૨૪. ધર્મેશ રમણભાઈ પટેલ, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૭, આંક-૪૫માં જેની તપાસ કરવામાં આવી હતી , તે ગામઃ કાયાવરણ, ડભોઈ ખાતે તીર્થ સેવા સમાજ ગેસ્ટહાઉસમાં કારકુન તરીકે કામ કરતા હતા. આ સાક્ષીએ જણાવ્યું હતું કે, તે ગેસ્ટહાઉસમાં કામ કરતો હતો અને આઈ.ડી. પ્રૂફ તપાસીને મહેમાનોની ચાદી તપાસતો હતો. તા. ૨૦/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ પોલીસે જ્યોતિન્દ્રભાઈ જોશી અને જયેન્દ્ર દેવદત્તરાય અંગે પૂછપરછ કરી હતી. સંસ્થાનું રજિસ્ટર પોલીસને બતાવવામાં આવ્યું હતું. રજિસ્ટરના આધારે, એવું નોંધવામાં આવ્યું હતું કે, જયેન્દ્રભાઈ લગભગ ૩૦ વર્ષની એક મહિલા અને એક વૃદ્ધ સજ્જન સાથે તા. ૦૮/૧૧/૨૦૧૧ ના સાંજે ૭ વાગ્યાથી તા. ૧૦/૧૧/૨૦૧૧ સુધી રોકાયા હતા. તેઓ તા. ૧૧/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ વહેલા ચાલ્યા ગયા. જયેન્દ્રભાઈએ પોતાના હસ્તાક્ષરમાં રજિસ્ટર પર સહી કરી હતી. આ સાક્ષીએ આંક-૪૫, રજિસ્ટરની એન્ટ્રી પણ રજૂ કરી હતી. રજિસ્ટરમાં મૃતક જયેન્દ્ર

દેવદત્તરાય દવેનું નામ રૂમ નં. ૭ સામે નોંધવામાં આવેલ અને રૂમનાં વધારાના નિવાસીઓની સંખ્યા બે પણ દર્શાવેલ.

૨૫. ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૦, ધર્મેશભાઈ ગરુડેશ્વર ખાતે કરિયાણાની દુકાન પ્રતીક ઢ્વારકાદાસની માલિકીની દુકાનમાં કામ કરતા હતા. તે કોર્ટમાં હાજર આરોપીની ઓળખ કરી શક્યો ન હતો. જ્યારે નાયલોનની દોરી, આર્ટીકલ-૧૦ બતાવવામાં આવી ત્યારે, તેમણે ઓળખી કાઢ્યું કે આ તે દોરડું હતું જે તેમની દુકાનમાંથી ખરીદવામાં આવ્યું હતું. પોલીસ આરોપીને દુકાન પર લાવી હતી અને જોકે તે તેની ઓળખ કરવાની સ્થિતિમાં નહોતો. તેમનું નિવેદન તા. ૨૦/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ નોંધવામાં આવ્યું હતું, જેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે તેઓ તે ગ્રાહકને ઓળખી શક્યા નથી જે નાયલોન દોરડું ખરીદવા આવ્યા હતા. તે તા. ૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ સાંજે લગભગ ૫ વાગ્યે હતું કે આ સજ્જન તેમના કપડાં સૂકવવા માટે દોરડું ખરીદવા દુકાન પર આવ્યા હતા. જ્યારે તેને સુતરાઉ દોરડું બતાવવામાં આવ્યું ત્યારે તેણે આગ્રહ કર્યો કે તેને નાયલોનની દોરી જોઈએ છે. તે પછી તેને લીલા રંગનું નાયલોનનું દોરડું આપવામાં આવ્યું હતું. આ સાક્ષીની જ્યારે ઊલટ-તપાસ કરવામાં આવી ત્યારે આરોપી દુકાન પર આવ્યો હોવાના સૂચનને નકારી કાઢ્યું હતું.

૨૬. ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૧, પ્રતીકકુમાર ઢ્વારકાદાસ ગરુડેશ્વર ખાતે દુકાનના માલિક હતા. પોતાની જુબાનીમાં તેણે જણાવ્યું હતું કે, જ્યારે પોલીસ

આરોપી સાથે તેની દુકાન પર આવી હતી, ત્યારે તેણે તે વ્યક્તિની ઓળખ એક ગ્રાહક તરીકે કરી હતી જે નાયલોનની દોરી ખરીદવા આવ્યો હતો. તેમના કર્મચારીએ તેમને દોરડું આપ્યું હતું. ગ્રાહકે ૫૦ રૂપિયાની નોટ આપી હતી અને બદલામાં દોરડાની કિંમત રૂ. ૧૫ હોવાથી રૂ. ૩૫ પરત આપ્યા હતા. તે સમયે તેમની ઓળખ જોશીકાકા તરીકે થઈ હતી. જ્યારે મુદ્દામાલ પુરાવો દોરડું બતાવવામાં આવ્યું, ત્યારે તે તેને ઓળખે છે.

તેમના ઉલટ-તપાસમાં તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, જ્યારે ગ્રાહક આવ્યો હતો, ત્યારે તેનો કર્મચારી ધર્મેશ દુકાનમાં હાજર હતો અને ગ્રાહક લગભગ ૫ થી ૭ મિનિટ સુધી દુકાનમાં રોકાયો હતો.

૨૭. શૈલેષકુમાર ઈશ્વરભાઈ ભીલ, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી ૧, ડૉક્ટર છે જેમણે મૃતક જયન્દ્રભાઈના મૃતદેહ પર પોસ્ટમોર્ટમ કર્યું હતું. શરીરની તપાસમાં, તેમણે શોધી કાઢ્યું હતું કે તમામ ઈજાઓ પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ આંક-૧૧ માં વર્ણવ્યા મુજબ બાહ્ય ઈજાઓ હતી, જે નીચે મુજબ છે:

* પુરુષ, આશરે ૬૫ વર્ષની વય, હિન્દુ પુરુષ

* બદામી-કાળા રંગનો પેન્ટ

* સફેદ બનાયન

* લોહીના ડાઘવાળું બનાયન

- * ગળાની ફરતે સંપૂર્ણપણે આડો લીગેચર માર્ક (દોરડા/દબાવનું નિશાન)
- * ગળાની ફરતે નાયલોનની દોરી વડે થયેલું આશરે ૧ મીમી વ્યાસનું નિશાન
(આખા ગળાને ઘેરી લેતું)
- * થાઇરોઇડ કાર્ટિલેજ (કાચલી) તૂટેલી
- * લીગેચર માર્કની નીચે એકિમોસિસ (લોહીનું ગંઠાવું/ઘજા)
- * લીગેચર માર્કના માર્ગ દરમિયાન છોલાણ (એબ્રેશન)
- * શરીરના ધડ અને છાતી પર ફોક્ષા ઉપસેલા
- * ચામડી કાળા-બદામી રંગની
- * ચહેરો સાયનોસ્ડ (વાદળી/કાળો પડેલો)
- * ગોરો બાંધો, વૃદ્ધ
- * ઇન્દ્રિય ઉત્થાન
- * કાંઈ નહીં
- * થાઇરોઇડ કાર્ટિલેજ તૂટેલી
- * પોસ્ટમોર્ટમના સમયથી આશરે ૪૮ થી ૬૦ કલાક
- * કાંઈ નહીં
- * થાઇરોઇડ કાર્ટિલેજ તૂટેલી
- * હા, મૃત્યુ પહેલાંની ઇજા (એન્ટેમોર્ટમ)

ડૉક્ટરના જણાવ્યા અનુસાર મૃત્યુનું કારણ હૃદયરોગનો હુમલો હતો જે હૃદયની શ્વસનમાં નિષ્ફળતા તરફ દોરી ગયો હતો. તપાસના વડા તરીકે ડૉક્ટરે

અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે મૃત્યુ ગળું દબાવીને કરવામાં આવ્યું હતું. આ દોરડાથી ગળું દબાવી દેવાના પરિણામે થયું હતું, જેના પરિણામે થાઇરોઇડ કાર્ટિલેજનું અસ્થિભંગ થયું હતું. સાક્ષીના ઉલટ-તપાસમાં નોંધપાત્ર કંઈ બહાર આવ્યું નહીં.

૨૮. મૌખિક પુરાવા ઉપરાંત જે રેકૉર્ડ પર આવ્યા છે, ફરિયાદી પક્ષે પંચનામા આંક-૧૯ દ્વારા આરોપને ટેકો આપવા માટે પુરાવા લાવ્યા છે જે ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૩, અરવિંદ વિઠ્ઠલભાઈ તડવીની જુબાની દ્વારા સાબિત થયા છે. આંક-૧૯, પંચનામા દર્શાવે છે કે રૂમ નં. ૮ પર તા. ૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ મૃતક જયેન્દ્રનો કબજો હતો. વધુમાં પંચનામા સૂચવે છે કે, કોલમ નં.૬ મુજબ રૂમમાં રહેનારાઓની સંખ્યા ત્રણ તરીકે દર્શાવવામાં આવી હતી.

૨૯. આંક-૨૨, શોધ પંચનામા પણ ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષીઓ દ્વારા સાબિત કરવામાં આવ્યો હતો. પંચનામામાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે આરોપી હાંસોટ સુધીના રસ્તા પરથી પોલીસ દળનું નેતૃત્વ કરતો હતો. તે પોલીસ ટુકડીને દાંડીના માઈલસ્ટોન પર લઈ ગયો જ્યાં એક ઝાડના ખોખા થડમાંથી એક સિમ કાર્ડ મળી આવ્યું. સિમ કાર્ડ મોબાઈલ નં. ૭૬૯૮૪ ૮૯૮૮૪ નું હતું.

૩૦. આંક-૨૫ એ પુનઃપ્રાપ્તિ પંચનામા છે. આ પંચનામામાં નોંધવામાં આવ્યું છે કે આરોપીના પર્સમાંથી રૂ.૧૪,૬૫૩/- અને રૂ.૪૦,૦૦૦/- ની રોકડ રકમ મળી આવી હતી. કુલ મળીને તે રૂ.૫૫,૦૦૦/- ની રકમ હતી જે આરોપીના

કબજામાંથી મળી આવી હતી.

૩૧. અગાઉ નોંધવામાં આવ્યું છે તેમ, આંક-૪૫ પર નોંધાયેલ એન્ટ્રી સાક્ષી ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી ૧૩ ની જુબાની દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી હતી, જે દર્શાવે છે કે તા. ૦૯/૧૧/૨૦૧૧ થી તા. ૧૦/૧૧/૨૦૧૧ સુધી, મૃતક જયેન્દ્રભાઈ રૂમમાં અન્ય બે રહેવાસીઓ સાથે કાયવરન તીર્થ સેવા સમાજમાં રોકાયા હતા. આંક-૧૫માં સીરોલોજીકલ રિપોર્ટ એ વસ્તુઓ છે જે ગુનાના સ્થળેથી મળી આવી છે.તેના દ્વારા મૃતકનું લોહીનું જૂથ એબી હતું, જે મૃતકના કપડાંમાં મળી આવ્યું હતું. નાયલોનના દોરડા સહિત ઓરડાના કણોમાં પણ લોહીનું જૂથ એબી હતું.

૩૨. આ પુરાવાના આધારે આરોપીઓને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૯૭, ૨૦૧ અને ૩૬૬ હેઠળ ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે.

૩૩. આપણા હાથમાં સ્વતંત્ર મૂલ્યાંકન કરવાની જરૂર છે જેથી એ સ્થાપિત કરી શકાય કે આરોપી પર જે ગુનાઓ માટે આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે તે સાબિત થયો છે કે નહીં. ફરિયાદી પક્ષનો કેસ અનિવાર્યપણે 'લાસ્ટ સીન ટુગેધર થિયરી' ના આધારે પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારિત છે અને ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૭, પુત્રી નેહાની જુબાની પર પણ આધારિત છે, જે આ ઘટનાની સાક્ષી છે અને કાર્યવાહી મુજબ, "લાસ્ટ સીન ટુગેધર" સિદ્ધાંતને સમર્થન આપનાર

એકમાત્ર સાક્ષી છે.

૩૪. ફરિયાદી પક્ષ આરોપી સામે જે સંજોગો દર્શાવશે તે નીચે મુજબ છે:

(એ) કે, પ્રથમ માહિતી આપનાર હરીશભાઈ અને મગનભાઈ અને બકુલભાઈની સાક્ષીઓએ પંચનામાના સમર્થન સાથે સ્થાપિત કર્યું કે ગરુડેશ્વર ગેસ્ટ હાઉસના રૂમ નં. ૮ પર તા. ૧૨/૧૧/૨૦૧૧ થી તા. ૧૩/૧૧/૨૦૧૧ સુધીના ત્રણ મહેમાનો દ્વારા કબજો કરવામાં આવ્યો હતો.

(બી) આરોપી અને મૃતક લાંબા સમયથી મિત્રો હતા. તેમની નિકટતા તેમને માત્ર તે સમયે જ નહીં જ્યારે આ ઘટના બની હતી, પરંતુ તે સમયે પણ જ્યારે મૃતક અંબાજીમાં નોકરી કરતો હતો. દીકરી નેહા પણ બંને સાથે હતી.

(સી) આ ગુના પાછળનો હેતુ જયેન્દ્રભાઈ પાસે જે રોકડ રકમ હતી તે લૂંટી લેવાનો હતો. જ્યારે ધરપકડ કરવામાં આવે ત્યારે આરોપી પાસેથી રોકડ રકમની વસૂલાત કરવામાં આવી.

(ડી) આરોપીને ગેસ્ટ હાઉસના રૂમ નં. ૮માં, દીકરી નેહાએ તેના પિતાનું ગળું દબાવીને હત્યા કરતા જોયું. તેઓ ગેસ્ટ હાઉસમાં સાથે આવ્યા હતા અને સાથે હોવાના પુરાવા, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૩, કાયાવરોહણ ગેસ્ટ હાઉસના

કારકુન ધર્મેશની જુબાનીમાંથી ફલિત થાય છે.

(ઈ) આ કાર્ય કરવા માટે વપરાયેલ દોરડું ગરુડેશ્વરની કરિયાણાની દુકાનમાંથી તા.૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ ખરીદવામાં આવ્યું હતું.

(એફ) મૃતકના મોબાઈલ સિમ કાર્ડની શોધ, આરોપીના કહેવા પર એક વધારાનું ગુનાહિત પરિબળ હતું.

(જી) આરોપી ઘટના પછી નેહાને એકલી છોડી દે છે, તેના પર એક ચીઢી અને ટેલિફોન નં. લખેલો હોય છે.

ચાલો આપણે દરેક સંજોગોને એક સમયે લઈએ અને રેકૉર્ડ પર આવેલા પુરાવાઓનું મૂલ્યાંકન કરીએ.

I. પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને (એ) પહેલા:

(એ). ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૬, આંક-૨૯, પ્રથમ માહિતી આપનાર હરિશચંદ્ર પુરુષોત્તમ નવરે હતા જેમણે પુરાવા.૩૦ પર એફ. આઈ. આર. દાખલ કરી હતી.તેઓ ગરુડેશ્વર ગેસ્ટ હાઉસમાં કારકુન હતા.તેમના જણાવ્યા અનુસાર તા. ૧૫/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ, જ્યારે બહાર જઈ રહેલા મહેમાન દ્વારા જાણ કરવામાં આવી ત્યારે તે રૂમ નં.૮ બહારથી તાળું મરાયેલું હતું અને ત્યાંથી દુર્ગંધ આવતી હતી, રૂમ નં. ૮ ખુલ્લો હતો.તેમને

ખાટલા પર પડેલો મૃતદેહ મળી આવ્યો હતો, જે ગળામાં બાંધેલા નાયલોનના દોરડા અને એકિવલ્ટથી ઢંકાયેલો હતો.મૃતદેહની ઓળખ કરવા માટે પૂછપરછ કરવામાં આવી હતી.આ સાક્ષીએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે મગનભાઈ પાસે રજિસ્ટરમાં મહેમાનોની વિગતોની એન્ટ્રીઓ બનાવવા/રેકૉર્ડ કરવાનો હવાલો હતો.

(બી). મગનભાઈની ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૯ તરીકે, આંક-૩૩માં તપાસ કરવામાં આવી હતી.આ સાક્ષીની જુબાની દર્શાવે છે કે જ્યારે તે તા. ૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ સાંજે ૪.૩૦ વાગ્યે મેનેજર બકુલ સાથે ઓફિસમાં આવ્યો હતો, જેણે પોતાનો પરિચય જયેન્દ્ર દેવદત્તે દેવે તરીકે આપ્યો હતો.આ સાક્ષી અનુસાર, તે એ જ વ્યક્તિ હતો જેણે અગાઉના પ્રસંગે એટલે કે તા. ૦૬/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ અન્ય વૃદ્ધ સજ્જનની સાથે રૂમ નં.૪, રૂમ નં. ૮ તેમને તા. ૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ ફાળવવામાં આવ્યો હતો.જયેન્દ્ર દેવદત્તરાય દેવેએ પોતાના હસ્તાક્ષરમાં રજિસ્ટરમાં વિગતો ભરી હતી.રજિસ્ટરની એન્ટ્રીમાં ખાસ સૂચવવામાં આવ્યું હતું કે ઓરડામાં રહેનારાઓની સંખ્યા ત્રણ હતી.

(સી). ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૮, બકુલભાઈ ગરુડેશ્વર ગેસ્ટહાઉસના મેનેજર હતા.તેમણે પોતાની મુખ્ય પરીક્ષામાં એમ પણ જણાવ્યું હતું કે, સાંજે મગનભાઈ દેસાઈ સાથે તા. ૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ ઓફિસમાં

બેસીને ૬૫ થી ૭૦ વર્ષની વય જૂથના એક વ્યક્તિએ રૂમ માંગ્યો હતો. રૂમ નં. ૮ ફાળવવામાં આવ્યો હતો. તેમણે બે દિવસ માટે ફાળવણી કરવાની વિનંતી કરી હતી. બકુલભાઈએ કહ્યું કે તેમણે મહેમાનની સાથે લગભગ ૩૦ થી ૪૦ વર્ષની એક મહિલાને પણ જોઈ હતી. સ્ત્રી બહાર બેઠ્ય પર બેઠી હતી. તેમણે કોર્ટમાં હાજર નેહાની ઓળખ તે જ મહિલા તરીકે કરી જે તે દિવસે જયેન્દ્રભાઈની સાથે હતી. આ સાક્ષીએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, બીજા દિવસે જ્યારે સફાઈ કર્મચારી સોમાભાઈ રૂમ નં. ૮માં ગયા, તેણે ઓરડામાં બહારથી તાળું લગાવેલું જોયું. તેણે ધાર્યું કે અન્ય મહેમાનોની જેમ આ મહેમાનો પણ નરેશ્વર ગયા હતા, ઓરડામાં તાળું મારી દીધું હતું અને પોતાની સાથે ચાવીઓ લઈ ગયા હતા. આ સાક્ષીની જુબાનીમાંથી એ પણ બહાર આવે છે કે, કુલ ત્રણ વ્યક્તિઓ હતી જેમણે તા. ૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ રૂમ પર કબજો કર્યો હતો.

તેથી આ તબક્કે, જો આંક-૧૯ પર પંચનામા દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પ્રવેશ રજિસ્ટર સાથે આ ત્રણ સાક્ષીઓના પુરાવા જોવા મળે છે, તો જે સ્થાપિત થાય છે તે એ છે કે, તા. ૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ સાંજે, રૂમ નં. ૮ મૃતક જયેન્દ્ર દેવદત્તરાય દવેને ફાળવવામાં આવ્યો હતો. તે નેહા, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૭, બીજા રહેવાસી હતા.

(ડી). આંક-૧૯થી પંચનામામાં રજૂ કરાયેલ રજિસ્ટર એન્ટ્રી દર્શાવે છે કે

રૂમ ત્રણ મહેમાનો માટે નોંધાયેલો હતો.

૨. સંજોગો (બી) પર આવીએ.

(અ). મૃતક જયન્દ્રભાઈના પુત્રો ભૂષણ અને ચેતનની અનુક્રમે ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૨ અને ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૨૦ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે. ચેતનના મિત્ર વિકાસની પણ ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૩ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી હતી. પુત્ર ભૂષણ તેની જુબાનીમાં જણાવે છે કે, નેહાબેન જેણે અગાઉ લગ્ન કર્યા હતા, તે તેના પતિ ધીરેનથી અલગ થઈ ગઈ હતી. તેમના પિતા શરૂઆતમાં ડીઝલ એન્જિનના વ્યવસાયમાં રોકાયેલા હતા, જોકે, તેઓ આ વ્યવસાયમાં સફળ ન હોવાથી, વ્યવસાય બંધ થઈ ગયો, તેઓ પાછા આવ્યા અને અમદાવાદ સ્થળાંતર કરી ગયા. નેહાને મોડાસા ખાતેના એક આશ્રમમાં ખસેડવામાં આવી હતી. દિવાળીની રજાઓ દરમિયાન નેહા તેના પિતા સાથે રહેતી હતી. તેમના પિતાએ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧માં પ્રજાપતિ ધર્મશાળામાં નોકરી મેળવી હતી. તેઓ તેમના પિતા સાથે સમયાંતરે પાંચથી છ દિવસના અંતરાલ પર વાત કરતા હતા. તા. ૨૭/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ તેના પિતાએ મોબાઈલ નં. ૭૬૯૮૪ ૮૯૮૮૪ પરથી ફોન કર્યો હતો. તેના પિતાએ તેને જાણ કરી હતી કે, તે તા. ૦૬/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ જશે અને નેહાને મોડાસા આશ્રમમાં પાછા મૂકશે.

તેના ઉલટ-તપાસમાં આ સાક્ષીએ જણાવ્યું હતું કે, આરોપી તેના પરિવારને અગાઉથી જાણતો હતો, કે તે તેના પિતાનો મિત્ર હતો અને તેને જોશી કાકા પણ કહેવામાં આવતો હતો.

(બી). મોટા ભાઈ ચેતન જેની આંક-૫૧, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૨૦ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી હતી, તે એ પણ જુબાની આપે છે કે નેહાએ અગાઉ એક ધીરેન સાથે લગ્ન કર્યા હતા, ત્યારબાદ અલગ થઈ ગઈ હતી અને પછી તેના પિતા સાથે રહી હતી. તેમને અંબાજી ધર્મશાળાના ટ્રસ્ટી રમણભાઈનો તા.૦૫/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ ફોન આવ્યો હતો કે, તેમના પિતા તા.૩૧/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ ગયા પછી અંબાજી પરત ફર્યા નથી. તેને તા.૦૭/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ સવારે તેના પિતા તરફથી ફોન આવ્યો હતો કે તેમણે મોતિયા સર્જરી કરાવી છે અને હવે તેઓ વીરપુર જઈ રહ્યા છે. તેઓ એક-બે દિવસમાં અંબાજી ધર્મશાળા પરત ફરશે. જ્યારે તેણે તે જ નંબર પર પાછા કૉલ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો, ત્યારે તેણે જોયું કે તે નંબર કોઈ એસ.ટી.ડી-પી.સી.ઓ. નો હતો.

ભૂષણ અને ચેતન જયેન્દ્રના પુત્રો છે. વિકાસ ચેતનનો મિત્ર હતો અને તેથી તે પરિવારની પ્રવૃત્તિઓથી વાકેફ હતો. મૃતકો સાથે આરોપીની ભૂતકાળની નિકટતા અને બંને એકબીજાની સાથે કેવી રીતે હતા તે અંગેના પુરાવા આ સાક્ષીઓના કથનમાંથી બહાર આવે છે. આ સાક્ષીઓના

પુરાવાઓમાંથી જે બહાર આવે છે તે છે:

(૧). તેમની બહેન નેહા મોડાસામાં રહેતી હતી. તેણીએ અગાઉ ધિરેન્દ્ર સાથે લગ્ન કર્યા હતા. દેખીતી રીતે તેઓ અલગ થઈ ગયા હતા અને નેહા તેના માતાપિતાના ઘરે પરત ફરી હતી.

(૨). પિતા જયેન્દ્રને ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧માં અંબાજી ખાતે પ્રજાપતિ ધર્મશાળામાં નોકરી મળી હતી. ભૂષણને સમયાંતરે તેમના પિતા જયેન્દ્રભાઈના ફોન આવતા હતા. મોબાઈલ નં.૭૬૯૮૪૮૯૮૮૪ થી ફોન આવ્યા હતા.

(૩). નેહા તેના પિતા સાથે તા.૨૦/૧૦/૨૦૧૧ થી તા.૨૨/૧૦/૨૦૧૧માં જોડાઈ. ભૂષણને તેના પિતાનો ફોન આવ્યો હતો કે, નેહા તેની સાથે છે અને તે તા.૦૬/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ મોડાસા આશ્રમ પરત આવશે.

(૪). ચેતને જણાવ્યું હતું કે, તા.૦૫/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ તેમને અંબાજી ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી રમણભાઈનો ફોન આવ્યો હતો કે, તેમના પિતા તા.૨૦/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ ગયા પછી પરત ફર્યા નથી. જ્યારે ચેતને તેના પિતાના મોબાઈલ નં. પર ફોન કર્યો ત્યારે તેણે જોયું કે મોબાઈલ સ્વીચ ઓફ હતો. ત્યારબાદ ચેતનને તેના પિતા તરફથી

તા.૦૭/૧૧/૨૦૧૧ના રોજ ફોન આવ્યો. આ ફોન અજાણ્યા નંબર પરથી આવ્યો હતો. જ્યારે તેણે તા.૧૦/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ પરત ફોન કરવાનો પ્રયાસ કર્યો, ત્યારે તેને જાણવા મળ્યું કે તે નંબર એસ.ટી.ડી-બૂથનો હતો.

આ સાક્ષીઓના સંસ્કરણો જ્યારે અસંચમ વાંચે છે ત્યારે બહાર આવે છે કે જોશી કાકને વિષ્ણુકાકા તરીકે પણ ઓળખવામાં આવતા હતા અને તેઓ અવારનવાર મુલાકાતી પણ હતા. ચેતને જણાવ્યું હતું કે એક રાત્રે જોષીકાકા/વિષ્ણુકાકા તેમના ઘરે આવ્યા હતા અને કેટલાક ધાર્મિક વિધિઓ કરી હતી.

ચેતનના પુરાવા એ પણ દર્શાવે છે કે, તા.૩૦/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ અંબાજી છોડ્યા પછી, તેના પિતાએ તા.૦૭/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ ફોન કરીને જાણ કરી હતી કે, તેણે મોતિયાની સર્જરી કરાવી છે અને હવે તે વીરપુર તરફ જઈ રહ્યા છે. જ્યારે આ અંબાજીના ટ્રસ્ટી રમણભાઈના પુરાવાના પ્રકાશમાં જોવામાં આવે છે, ત્યારે સમર્થન પૂર્ણ થાય છે, કારણ કે તેમણે તેમના પુરાવામાં જણાવ્યું હતું કે મૃતક તા.૩૦/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ અંબાજી છોડી ગયા હતા. તેણે તેના મોબાઈલ પર તા.૦૫/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ મૃતકને ફોન કર્યો હતો પરંતુ મોબાઈલ બંધ હતો અને તે તા.૧૧/૧૧/૨૦૧૧ સુધી ધર્મશાળામાં પાછો ફર્યો ન હતો.

૩. પરિસ્થિતિ (સી). ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી રમણભાઈ, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૫ અને ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૪, રામભાઈના પુરાવાના પ્રકાશમાં જોવાનો હેતુ છે.

(અ). અંબાજી ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી રમણભાઈ, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી- ૧૫ તેમના પુરાવામાં જણાવે છે કે, તા.૩૦/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ અંબાજીને છોડ્યા પછી, જયેન્દ્રભાઈ પરત ફર્યા ન હતા. તેઓ એકાઉન્ટ્સનો હવાલો સંભાળતા હતા અને રૂ. ૭૧,૦૦૦/ની રોકડ રકમ ગાયબ હતી. અંબાજી ધર્મશાળાના રામભાઈ ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૪એ જણાવ્યું હતું કે, જયેન્દ્રભાઈ તા. ૦૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ પાછા ફર્યા હતા અને બિલ બુક્સ વગેરે પરત કર્યા પછી પાછા ફર્યા હતા. તા. ૧૧/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ જ્યારે ટ્રસ્ટીઓ બેંકની વિગતો મેળવવા માટે એકઠા થયા ત્યારે રોકડ રકમ ગાયબ હોવાનું દર્શાવ્યું હતું. જ્યારે આરોપીની ધરપકડ કરવામાં આવી ત્યારે આંક-૨૫, રોકડ રકમ રૂ. ૫૫,૦૦૦/- તેની પાસે વસૂલવામાં આવી. આ બધું એ સાબિત કરવા માટે જાય છે કે, આરોપીનો મુખ્ય હેતુ અંબાજી છોડતી વખતે મૃતકની રોકડ રકમની લૂંટ કરવાનો હતો.

જ્યારે આ સાક્ષીઓની જુબાનીઓ, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૨૦ ચેતન, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૨ ભૂષણ અને ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-

૧૩ અને રામભાઈની તપાસ ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૭ ધર્મેશની જુબાનીના પ્રકાશમાં કરવામાં આવે છે, જે કાયાવરણ તીર્થ સેવા સમાજના કારકુન હતા, આ કડી એ બતાવવા માટે સ્થાપિત થાય છે કે જયન્દ્રભાઈ ૯મી નવેમ્બરથી ૧૧મી નવેમ્બરની વહેલી સવાર સુધી આરોપીઓની સાથે હતા જ્યારે તેઓ ગયા હતા.

(૪).પરિસ્થિતિ (ડી) એ એક એવી પરિસ્થિતિ છે જ્યાં નેહાની જુબાની જ્યારે અન્ય સાક્ષીઓ ખાસ કરીને ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૩ ધર્મેશ અને ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૮ ગુણવનભાઈ સાથે મળીને વાંચવામાં આવે છે ત્યારે તે ત્રણેય, મૃતક, પોતે અને આરોપીની ગરુડેશ્વર ગેસ્ટ હાઉસમાં કામ કરતા પહેલા તરત જ એક સાથે હિલચાલને જોડે છે. એક નજરે જોનાર સાક્ષી હોવા ઉપરાંત જેની જુબાનીનું કાળજીપૂર્વક મૂલ્યાંકન કરવાની જરૂર છે, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૩ ધર્મેશના સંસ્કરણનો ટેકો તેણીની જુબાનીને વિશ્વસનીય બનાવે છે.

૩૫. આ સંજોગોમાં હવે ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૭ નેહાની પ્રશંસાની જરૂર છે. ભાઈઓ ભૂષણ અને ચેતનની અનુક્રમે ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૨ અને ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૨૦ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી અને તે જ રીતે મોડાસા ટ્રસ્ટના આચાર્ય ગુણવંતભાઈ અને તેમના નિવેદનોએ સંકેત આપ્યો છે કે નેહા માનસિક રીતે વિકલાંગ હતી અને તે લગ્ન કર્યા પછી અલગ થઈ ગઈ હતી અને તેમની સાથે રહેતી હતી. આને ધ્યાનમાં રાખીને જ વિદ્વાન ન્યાયાધીશે પ્રસ્તાવનામાં ફરિયાદ

પક્ષના સાક્ષી-૭ નેહાનો પુરાવો રેકૉર્ડ કરતી વખતે પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૧૮ની જોગવાઈઓ અનુસાર સાક્ષીની ક્ષમતાની ખાતરી કરી હતી.

૩૬. ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૧૮ અનુસાર, તમામ વ્યક્તિઓ તે સમયે સાક્ષી આપવા માટે સક્ષમ રહેશે જ્યારે કોર્ટ માને કે તેમને મૂકવામાં આવેલા પ્રશ્નોને સમજવાથી અથવા તે પ્રશ્નોના તર્કસંગત જવાબો આપવાથી, કોમળ વર્ષો, અત્યંત વૃદ્ધાવસ્થા, શરીર કે મનનો રોગ અથવા તે જ પ્રકારના અન્ય કોઈ કારણથી તેમને અટકાવવામાં આવે છે. આ વિભાગનું સમજૂતી વધુમાં પૂરી પાડે છે કે પાગલ સાક્ષી આપવા માટે અસમર્થ ન હતો, સિવાય કે તેને તેના પર મૂકવામાં આવેલા પ્રશ્નોને સમજવામાં અને તર્કસંગત જવાબો આપવામાં તેની ચતુરાઈ દ્વારા અટકાવવામાં આવે. તેથી સાક્ષીઓના પૂર્વ તબક્કાના વાંચનથી સ્પષ્ટ થાય છે કે, વિદ્વાન ન્યાયાધીશે નેહાની ક્ષમતાની ખાતરી કરી છે કે શું તેણીને પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્નોને સમજવાની સ્થિતિમાં છે કે કેમ તે જોયું.

૩૭. ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૧૮ હેઠળ જરૂરી છે તેમ, એકમાત્ર પરીક્ષણ જે સમજવું જરૂરી છે કે સાક્ષી પાસે તેણી સમક્ષ મૂકવામાં આવેલા પ્રશ્નને રજૂ કરવા અથવા તેની પ્રશંસા કરવા માટે પૂરતી બુદ્ધિ છે અને શું તે સત્ય બોલવાની ફરજની પ્રશંસા કરી શકે છે કે કેમ. એકવાર તે સ્થાપિત થઈ જાય કે સાક્ષી માનસિક અથવા નૈતિક ક્ષમતા હોવા છતાં સાક્ષી આપવા માટે સક્ષમ છે, જો તે તેને/તેણીને પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્નને સમજી શકે છે, તો તે તર્કસંગત

જવાબો આપવાની સ્થિતિમાં છે જે મનની પરિપક્વતા દર્શાવે છે. માત્ર માનસિક અસમર્થતા આવા સાક્ષીને અદાલત સમક્ષ પોતાની જાતને સાક્ષી આપવા માટે અસમર્થ બનાવશે નહીં.

૩૮. ૧૯૭૬ (૧૭) જી. એલ. આર. ૨૫૪ માં નોંધાયેલા સાતાજી નાથાજી અને અન્યો વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્યના કેસમાં, આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો હતો:

“૩૩. આ સંબંધમાં, પુરાવા અધિનિયમ, ૧૮૭૨ ની કલમ ૧૧૮ અને શપથ અધિનિયમ-૧૯૬૯ની કલમ ૪નો સંદર્ભ આપી શકાય છે. સક્ષમતાનો પ્રશ્ન કલમ ૧૧૮માં કરવામાં આવે છે. જે હેઠળ દરેક સાક્ષી સાક્ષી આપવા માટે સક્ષમ છે, સિવાય કે અદાલત એવું માને કે તેને તેને પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્નોને સમજવાથી, અથવા તે પ્રશ્નોના તર્કસંગત જવાબો આપવાથી, કોમળ વર્ષોનું કારણ, અતિશય વૃદ્ધાવસ્થા, રોગ, પછી ભલે તે શરીરનું હોય કે મનનું, અથવા તે જ પ્રકારના અન્ય કોઈ કારણથી અટકાવવામાં આવે. તે ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે કે આ કલમ હેઠળ હકીકતમાં હંમેશાં યોગ્યતા હોય છે સિવાય કે અદાલત તેમાં આપવામાં આવેલા એક અથવા બીજા આધારને કારણે અન્યથા વિચારણા કરે (જુઓ રામેશ્વર કલ્યાણ સિંહ વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્ય એ. આઈ. આર. ૧૯૫૨ એસ. સી. ૫૪). બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, સાક્ષીની યોગ્યતા એ નિયમ છે અને અક્ષમતા એ એક અપવાદ છે જે જણાવેલા આધારો પર

આધારિત હોવી જોઈએ. તે કહેવાની જરૂર નથી કે અક્ષમતા મૂળ સુધી જાય છે અને પુરાવાની સ્વીકાર્યતાને અસર કરે છે. કલમ ૪ શપથ સાથે વ્યવહાર કરે છે અને અન્ય બાબતોની સાથે એવી જોગવાઈ કરે છે કે, તમામ સાક્ષીઓ દ્વારા શપથ લેવામાં આવશે, એટલે કે, તમામ વ્યક્તિઓ કે જેઓ કાયદેસર રીતે તપાસ કરી શકે છે, અથવા આપી શકે છે, અથવા આપવા માટે જરૂરી છે, કોઈપણ અદાલત દ્વારા અથવા તે પહેલાં પુરાવા અથવા કાયદા દ્વારા અથવા પક્ષકારોની સંમતિ ધરાવતી કોઈપણ વ્યક્તિ આવી વ્યક્તિઓની તપાસ કરવા અથવા પુરાવા પ્રાપ્ત કરવા માટે અધિકૃત છે. આ કલમમાં એક પરંતુક છે જે કહે છે કે જ્યાં સાક્ષી બાર વર્ષથી ઓછી ઉંમરનો બાળક હોય અને અદાલત અથવા આવા સાક્ષીની તપાસ કરવાનો અધિકાર ધરાવતી વ્યક્તિનો અભિપ્રાય છે કે, સાક્ષી સત્ય બોલવાની ફરજ સમજે છે, તેમ છતાં તે શપથ અથવા સમર્થનની પ્રકૃતિ, ઉપરોક્ત કલમની જોગવાઈઓ અને કલમ ૪ અને કલમ ૫ ની જોગવાઈઓને સમજી શકતો નથી, આવા સાક્ષીને લાગુ પડશે નહીં. જો કે, આવા કોઈ પણ કિસ્સામાં, સમર્થન અથવા સમર્થનની ગેરહાજરી આવા સાક્ષી દ્વારા આપવામાં આવેલા કોઈપણ પુરાવાને સ્વીકાર્ય બનાવશે નહીં અથવા સત્ય જણાવવાની સાક્ષીની જવાબદારીને અસર કરશે નહીં. શપથ અધિનિયમની કલમ ૭ પણ ભૌતિક છે અને તે એવી જોગવાઈ કરે છે કે કોઈ પણ શપથ લેવા અથવા કોઈ પણ પ્રકારની પુષ્ટિ કરવા માટે કોઈ ચૂક નહીં, તેમાંના કોઈ એક માટે કોઈ અવેજી નહીં, અને

કોઈ પણ શપથ પુષ્ટિકરણના વહીવટમાં અથવા તે જે સ્વરૂપમાં આપવામાં આવે છે તેમાં કોઈ પણ અનિયમિતતા, કોઈપણ કાર્યવાહીને અમાન્ય બનાવશે અથવા કોઈપણ પુરાવાને અસ્વીકાર્ય બનાવશે, જેમાં અથવા જેના સંબંધમાં આવી પ્રતિજ્ઞા, અવેજી અથવા અનિયમિતતા થઈ છે, અથવા સત્ય જણાવવા માટે સાક્ષીની જવાબદારીને અસર કરશે. આ બે વિભાગોની ચોખ્ખી અસર એ છે કે, દરેક સાક્ષીને શપથ લેવડાવવા આવશ્યક છે, સિવાય કે અદાલતનો અભિપ્રાય હોય કે બાળકની ઉંમર બાર વર્ષ છે, કે તે શપથની પ્રકૃતિને સમજી શકતો નથી. જો કે, આવા બાળકના કિસ્સામાં, શપથ લેવાની ચૂક તેના પુરાવાની સ્વીકાર્યતાને અસર કરશે નહીં અને જો અદાલતનો અભિપ્રાય હોય કે તે સત્ય બોલવાની ફરજ સમજે છે તો આવા પુરાવા પર કાર્યવાહી થઈ શકે છે. જો કોર્ટ તરફથી જરૂરી અભિપ્રાય ઔપચારિક રીતે નોંધવામાં નિષ્ફળતા મળે તો પણ, તે કલમ ૭ હેઠળ માત્ર સાધ્ય કરી શકાય તેવી અનિયમિતતા હશે અને બધા કિસ્સાઓમાં પુરાવાને અસર કરી શકશે નહીં.

૩૪. આમ એવું જણાય છે કે બાળ સાક્ષીની યોગ્યતા નક્કી કરવા માટે પ્રારંભિક તપાસ યોજવાની કોઈ કાયદેસર જરૂરિયાત નથી અને આવી તપાસ કરવામાં નિષ્ફળતા તેના પુરાવાને જરૂરી રીતે અસર કરશે નહીં. તેવી જ રીતે, જોકે કોર્ટનું કર્તવ્ય છે કે તે અભિપ્રાય બનાવે કે આવા સાક્ષી શપથની પવિત્રતા અને સત્ય બોલવાની ફરજને સમજે છે કે નહીં, પરંતુ

કોર્ટ તરફથી આવા અભિપ્રાયને ઔપચારિક રીતે નોંધવામાં નિષ્ફળતા પોતે જ ઘાતક ન હોઈ શકે. તે પણ સાચું છે કે કોઈ પણ ન્યાયાધીશ એવી વ્યક્તિને સાક્ષી તરીકે સ્વીકારશે કે જેને તેઓ અસમર્થ અથવા અસમર્થ માનતા હતા, માત્ર શપથની પ્રકૃતિને સમજવામાં જ નહીં, પરંતુ જ્યારે સાક્ષી તરીકે તપાસ કરવામાં આવે ત્યારે સત્ય જોલવાની જરૂરિયાત પણ સ્વીકારશે. જો કે, નિર્ણયોની શ્રેણીમાં વિવેકના નિયમ તરીકે વર્ષોથી સમય અને પુનરાવર્તન કરવામાં આવ્યું છે કે માત્ર તે ઈચ્છનીય નથી કે બાળક સાક્ષીની પ્રારંભિક તપાસ અદાલત દ્વારા થવી જોઈએ પરંતુ આવી તપાસનો ઔપચારિક રેકૉર્ડ પણ જાળવવો જોઈએ. ફોજદારી કાર્યવાહીના કિસ્સામાં, જ્યાં આરોપીનું ભાવિ આવા સાક્ષીની જુબાની પર આધાર રાખે છે, ત્યાં સ્પષ્ટ કારણોસર વધુ ભાર મૂકવાની સાથે વોચર ડાયેરની અનિવાર્ય જરૂરિયાતને રેખાંકિત કરવામાં આવી છે. એવું હોઈ શકે છે કે આવા સાક્ષીની જુબાની આપવાની અસમર્થતા અથવા સત્ય જોલવાની ફરજ વિશેની તેની અજ્ઞાનતા ઘણીવાર સાક્ષીની તપાસ દરમિયાન બહાર આવી શકે છે. જો કે, પ્રારંભિક તપાસનો આશરો લેવો હંમેશા ઈચ્છનીય છે જે તેની ક્ષમતા અને બુદ્ધિને જાહેર કરશે, કારણ કે, આવી તપાસ એવા સાક્ષીને પણ છતી કરી શકે છે કે જેને સંપૂર્ણ રીતે તાલીમ આપવામાં આવી છે અને જેના પર તે એકાઉન્ટ ઊલટ-તપાસની કસોટીમાં ટકી શકે છે. આ ઉપરાંત, જો વાસ્તવિક તપાસ પહેલાં યોગ્ય પ્રશ્નો હોય તો મોટાભાગના કિસ્સાઓમાં કદાચ સમયની બચત થાય છે જ્યાં તે આખરે

સકેત આપે છે કે સાક્ષી પાસે તેની આવશ્યક ક્ષમતા અને સમજણનો અભાવ છે. જો આ પ્રકારની પ્રારંભિક તપાસને જાળવી રાખવામાં આવે તો તે અપીલ અદાલતને સક્ષમ બનાવશે, જે સાક્ષીના વર્તન પર નજર રાખવાની તક ધરાવતી નથી, તે પોતાના મગજને લાગુ કરવા માટે અને જો જરૂર પડે તો ટ્રાયલ કોર્ટના ન્યાયાધીશના નિર્ણયની સમીક્ષા કરવા માટે સક્ષમ બનાવશે. તે આ કારણોસર છે કે અવાજ અને તેના ઔપચારિક રેકૉર્ડની જાળવણીને આપણી અદાલતોમાં પ્રથાના સ્થાપિત નિયમ તરીકે સ્વીકારવામાં આવી છે.”

૩૯. તેથી આ કલમ જે સૂચવે છે તે એ છે કે જ્યાં સુધી કોર્ટ તેમાં આપેલા આધારો પર અન્યથા વિચારણા ન કરે ત્યાં સુધી સાક્ષી આપવાની ક્ષમતા હંમેશા હોય છે. સાક્ષીની યોગ્યતા એ એક નિયમ છે અને અયોગ્યતા એ એક અપવાદ છે જે જણાવેલા આધારો પર જ રહેવો જોઈએ. અદાલતે ભારતીય શપથ અધિનિયમના સંદર્ભમાં વધુમાં જણાવ્યું હતું કે શપથ અધિનિયમની આ કલમ જ સાથે જે ઘટના બને છે, જે અદાલતને સંચાલિત અથવા સાક્ષી કરવામાં આવશે અને આવી વ્યક્તિઓ કે જેમની ગેરકાયદેસર રીતે તપાસ કરવામાં આવી શકે છે, અથવા આપી શકાય છે, અથવા અદાલત દ્વારા અથવા તેની સમક્ષ પુરાવા આપવાની જરૂર છે, જે રામેશ્વર/કલ્યાણ સિંહ વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્ય, એ. આઈ. આર. ૧૯૫૨ એસ. સી. ૫૪ માં અહેવાલ આપ્યો હતો, જેમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે શપથ લેવાનો આદેશ, પુખ્ત વયના લોકો માટે પણ,

માત્ર સાક્ષીની વિશ્વસનીયતા પર જાય છે અને તેમની સામે નહીં. નિપુણતા.સાક્ષીની યોગ્યતા સાથે શપથ લેવાના નથી. આ ચુકાદામાં કોર્ટે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો હતો અને અવલોકન કર્યું હતું:

“૧૦. મને નથી લાગતું કે, આ મુદ્દા પર અંગ્રેજી સત્તાવાળાઓને ધ્યાનમાં લેવું ઉપયોગી થશે, કારણ કે આપણે અહીં મેં જે વિવિધ વિભાગોનો ઉલ્લેખ કર્યો છે તેની શરતો દ્વારા સંચાલિત છીએ.પરંતુ પ્રિવી કાઉન્સિલની ન્યાયિક સમિતિનો નિર્ણય મહત્વપૂર્ણ છેમોહમ્મદ સુગલ એસા વિ. ધ કિંગ એ. આઈ. આર. ૧૯૪૬ પીસી ૫ નાં ૩ માં તેમના આધિપત્યનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

"કલમ ૧૩, શપથ અધિનિયમ, તેની શરતોમાં તદ્દન અયોગ્ય છે અને એવું સૂચન કરવા માટે કંઈ નથી કે તે માત્ર ત્યારે જ લાગુ પડે છે જ્યાં શપથનું સંચાલન કરવાની ચૂક ઇન્ક્યુરિયમ દીઠ થાય છે.જો તે વિધાનસભાનો ઇશાદો હોત, તો તે અસર માટે આ વિભાગમાં શબ્દો દાખલ કરવા સરળ હોત. એવું જોઈ શકાય છે કે આ પ્રશ્ન ભારતમાં ઊભો થઈ શકતો નથી કારણ કે ૧૯૩૯માં વિધાનસભાએ શપથ (સુધારા) અધિનિયમ (૧૯૩૯નો અધિનિયમ XXXIX) પસાર કર્યો હતો, જે ઉપર ઉલ્લેખિત બંગાળ અને અવધના નિર્ણયો અનુસાર કાયદો નક્કી કરે છે.

માનનીય ન્યાયમુર્તિશ્રી જે નિર્ણયોનો ઉલ્લેખ કરે છે તે છે અને રામ સમુઝ

વિ. સમ્રાટ (૨). ત્યાં એવા નિર્ણયો લેવાયા હતા કે કલમ શરતોમાં અયોગ્ય હોવાથી તે ક્યાંય પણ લાગુ પડે છે, કોર્ટે એવા બાળકનો પુરાવો સ્વીકાર્યો હતો કે જેને સાક્ષી તેની પ્રકૃતિને સમજી શકતો ન હતો તે આધાર પર શપથ આપવામાં આવ્યો ન હતો. નિર્ણયોનો સિદ્ધાંત અહીં લાગુ પડે છે કારણ કે, માનનીય ન્યાયમુર્તિશ્રી અવલોકન કરે છે તેમ, વિભાગ તેની શરતોમાં અયોગ્ય છે.

૧૧. જો કે હું ઉમેરું છું કે, તે ઈચ્છનીય છે કે ન્યાયાધીશો અને મેજિસ્ટ્રેટોએ હંમેશા તેમનો અભિપ્રાય નોંધવો જોઈએ કે બાળકો સત્ય બોલવાની ફરજ સમજે છે અને તેઓ શા માટે વિચારે છે કે, અન્યથા સાક્ષીની વિશ્વસનીયતાને ગંભીર અસર થઈ શકે છે, એટલું બધું, કે કેટલાક કિસ્સાઓમાં પુરાવાને એકસાથે નકારી કાઢવું જરૂરી બની શકે છે. પરંતુ મેજિસ્ટ્રેટ અથવા ન્યાયાધીશ ખરેખર તે અભિપ્રાય ધરાવતા હતા કે કેમ, હું માનું છું કે, જ્યારે કોઈ ઔપચારિક પ્રમાણપત્ર ન હોય ત્યારે સંજોગોમાંથી એકત્રિત કરી શકાય છે. વર્તમાન કેસમાં, તે સ્પષ્ટ છે કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશના મનમાં પરંતુક હતી કારણ કે તેમણે પ્રમાણિત કર્યું હતું કે સાક્ષી શપથની પ્રકૃતિને સમજી શકતો નથી અને તેથી તેણે તેનો વહીવટ કર્યો ન હતો પરંતુ તેમ છતાં તેનો પુરાવો લેવાનું ચાલુ રાખ્યું હતું. તે પણ એક મહત્વપૂર્ણ હકીકત છે કે આરોપી, જેનું પ્રતિનિધિત્વ સલાહકાર દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું, તેણે વાંધો ઉઠાવ્યો ન

હતો.જો તેમણે મુદ્દો ઉઠાવ્યો હોત તો ન્યાયાધીશે નિઃશંકપણે ભૂલ કરી હોત. મારો મત છે કે શ્રીમતી પૂર્ણિ એક સક્ષમ સાક્ષી હતા અને તેમના પુરાવા સ્વીકાર્ય છે. (૧) ૧૪ બેંગમાં. એલ.આર.૨૯૪, એફ.એન. (૨) (૧૯૦૭) ૧૦ ઓ.સી. ૩૩૭, ૩૮૩ પ્રિવી કાઉન્સિલ કેસ જેનો મેં હમણાં જ ઉલ્લેખ કર્યો છે, માનનીય ન્યાયમુર્તિશ્રી એ કહ્યું--

"એવું માનવામાં આવતું નથી કે કોઈ પણ ચુકાદો સાક્ષી તરીકે સ્વીકારશે, જે વ્યક્તિને તેણે માન્યું હતું કે તે માત્ર શપથની પ્રકૃતિને સમજવામાં જ અસમર્થ નથી, પરંતુ સાક્ષી તરીકે તપાસ કરવામાં આવે ત્યારે સત્ય બોલવાની જરૂરિયાત પણ છે.

૪૦. પ્રકાશ ઉર્ફે અજય અને વગેરે વિરુદ્ધ કેરળ રાજ્યના કિસ્સામાં, ૨૦૦૯ સી. આર. આઈ. માં એલ. જે. ૨૯૩૦ અહેવાલ આપ્યો, કેરળ ઉચ્ચ અદાલતે આ કેસને ધ્યાનમાં લીધો છે કે પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૧૮ હેઠળની જરૂરિયાત એ જોવા માટે છે કે, શું સાક્ષીની અસમર્થતા એવી છે કે, શું શરીર કે મનનો રોગ સાક્ષીને તેના પ્રશ્નોને સમજવાથી અને તે પ્રશ્નોના તર્કસંગત જવાબો આપવાથી અટકાવશે. કેસના તથ્યોમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે એપીલેપ્સી સાક્ષીને સાક્ષી બનાવશે નહીં, ત્યારે ઉચ્ચ અદાલતે એવું માન્યું હતું કે માત્ર સાક્ષીને એપીલેપ્સીનો ભોગ બનવું પડ્યું હોવાથી, એકવાર તે જાણવા મળે કે સાક્ષીને તેના દ્વારા પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્નને સમજવાની સ્પષ્ટ સમજ છે, તો તે વ્યક્તિ અદાલત સમક્ષ સાક્ષી આપવા માટે અસમર્થ નહીં બને. આ ચુકાદામાં

કોર્ટે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો હતો અને અવલોકન કર્યું હતું:

“૩૩. ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૧૮ એવી જોગવાઈ કરે છે કે, તમામ વ્યક્તિઓ સાક્ષી આપવા માટે સક્ષમ રહેશે, સિવાય કે કોર્ટ એવું માને કે, તેમને પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્નોને સમજવામાં અથવા તે પ્રશ્નોના તર્કસંગત જવાબો આપવામાં, જેમ કે ટૂંકા વર્ષો, અતિશય વૃદ્ધાવસ્થા, રોગ, પછી ભલે તે શરીર કે મનનો હોય, અથવા તે જ પ્રકારના અન્ય કોઈ કારણથી તેમને અટકાવવામાં આવે. કલમ ૧૧૮નું સ્પષ્ટીકરણ જણાવે છે કે પાગલ વ્યક્તિ સાક્ષી આપવા માટે અસમર્થ નથી, સિવાય કે તેને તેને પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્નોને સમજવા અને તેમને તર્કસંગત જવાબો આપવાથી રોકવામાં આવે. કલમ ૧૧૮ની જરૂરિયાત એ છે કે રોગ, પછી ભલે તે શરીરનો હોય કે મનનો, તે સાક્ષીને તેને પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્નોને સમજવાથી અને તે પ્રશ્નોના તર્કસંગત જવાબો આપવાથી અટકાવશે. એપીલેપ્સી હંમેશા વ્યક્તિને જુબાની આપવા માટે અસમર્થ બનાવતું નથી; ન તો તે તેને પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્નોને સમજવાથી અથવા તે પ્રશ્નોના તર્કસંગત જવાબો આપવાથી રોકે છે. એવું ધારીને પણ કે પુરાવો આપનાર વાઈથી પીડાતો હતો, કે તે પોતે તેના પુરાવાને નકારી કાઢવાનો આધાર નથી.”

૪૧. (૧૯૯૭) ૫ એસ. સી. સી. ૩૪૧માં નોંધાયેલા દત્તુ રામરાવ સાખરે અને અન્યો વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્યના કેસમાં, બાળ સાક્ષી દ્વારા આપવામાં આવેલી

જુબાનીના પ્રશ્નને ધ્યાનમાં લેતા, સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે, જો આવા સાક્ષી તથ્યો સમક્ષ જુબાની આપવા માટે સક્ષમ હોવાનું જણાય અને તેમનું નિવેદન વિશ્વસનીય હોય, તો દોષિત ઠેરવવું એ આવા પુરાવાના આધારે હોઈ શકે છે. તે કિસ્સામાં સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે શપથની ગેરહાજરીમાં પણ બાળ સાક્ષીના પુરાવાને કાયદાની કલમ ૧૧૮ હેઠળ ગણી શકાય, જો કે આવા સાક્ષી પ્રશ્નને સમજી શકે અને તેના જવાબ આપવા માટે સક્ષમ હોય. આ ચુકાદામાં કોર્ટે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો હતો અને અવલોકન કર્યું હતું:

“૫. સમગ્ર ફરિયાદી પક્ષનો કેસ સરબાઈ (ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૨) ના પુરાવા પર આધારિત હતો, જે લગભગ ૧૦ વર્ષની વયના બાળ સાક્ષી હતા. તેથી, તેના પુરાવા રેકૉર્ડ પરના અન્ય પુરાવાઓથી સમર્થિત છે કે કેમ તે શોધવું જરૂરી છે. એક બાળક નિશ્ચયનો આધાર બને છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો શપથની ગેરહાજરીમાં પણ બાળ સાક્ષીના પુરાવાને પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૧૮ હેઠળ ગણી શકાય, જો કે આવા સાક્ષી પ્રશ્નને સમજી શકે અને તેના તર્કસંગત જવાબો આપી શકે. બાળ સાક્ષીનો પુરાવો અને તેની વિશ્વસનીયતા દરેક કેસની પરિસ્થિતિઓ પર આધારિત હશે. બાળ સાક્ષીના પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરતી વખતે અદાલતે જે એકમાત્ર સાવધાની રાખવી જોઈએ તે એ છે કે સાક્ષીએ વિશ્વાસપાત્ર હોવું જોઈએ અને તેનું વર્તન અન્ય કોઈપણ સક્ષમ સાક્ષી જેવું હોવું જોઈએ અને તેને ભણાવવામાં આવે તેવી કોઈ શક્યતા નથી. એવી કોઈ પ્રથા નથી કે દરેક

કેસમાં આવા સાક્ષીના પુરાવાને દોષિત ઠેરવવામાં આવે તે પહેલાં સમર્થન આપવામાં આવે, પરંતુ વિવેકના નિયમ તરીકે અદાલત હંમેશા રેકૉર્ડ પરના અન્ય ભરોસાપાત્ર પુરાવાઓમાંથી આવા પુરાવાને સમર્થન આપવાનું ઈચ્છનીય માને છે. આ સુસ્થાપિત સિદ્ધાંતના પ્રકાશમાં આપણે સરુબાઈ (ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૨) ના પુરાવા પર વિચાર કરવા આગળ વધી શકીએ છીએ.

૪૨. આ અદાલતની ખંડપીઠે ધર્મસિંહ @ ધમા દેવભાઈ કોલી વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય કેસમાં ૨૦૦૪ (૧) જી. એલ. એચ. ૬૧૩માં બાળ સાક્ષી દ્વારા આપવામાં આવેલા પુરાવાના કેસને ધ્યાનમાં લેતા અવલોકન કર્યું હતું કે, જો બાળ સાક્ષીની જુબાની ભરોસાપાત્ર હોવાનું જણાય અને સાક્ષી પ્રશ્નોના જવાબ આપવાની સ્થિતિમાં હોય, તો બાળ સાક્ષીના પુરાવાના મૂલ્યાંકન પર એકવાર પુરાવા વિશ્વસનીય અને ભરોસાપાત્ર હોવાનું જાણવા મળે અને જ્યારે આવા પુરાવાની ઝીણવટભરી તપાસ કરવામાં આવે, ત્યારે એવું જાણવા મળે છે કે આવા સાક્ષીને પુરાવા સમજવાથી રોકવામાં આવતા નથી. તેના પર મૂકવામાં આવેલા પ્રશ્નો, આવા પ્રશ્નો દોષિત ઠેરવવા માટે ધ્યાનમાં લઈ શકાય છે. આ ચુકાદામાં કોર્ટે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો હતો અને અવલોકન કર્યું હતું:

“૧૭. એવું કહી શકાય કે બાળ સાક્ષી રંજનની ઉંમર ૧૨ વર્ષની હતી અને બાળ સાક્ષી શૈલેષની ઉંમર તેમની જુબાની સમયે ૧૫ વર્ષની હતી. ભારતીય પુરાવા અધિનિયમ ૧૮૭૨ સાક્ષીને સક્ષમ ગણવા માટે કોઈ

ચોક્કસ ઉંમરને નિર્ણાયક પરિબળ તરીકે નિર્ધારિત કરતું નથી. તેનાથી વિપરીત, પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૧૮ માં એવી કલ્પના કરવામાં આવી છે કે, તમામ વ્યક્તિઓ સાક્ષી આપવા માટે સક્ષમ રહેશે, સિવાય કે અદાલત એ ધ્યાનમાં ન લે કે, તેમને મૂકવામાં આવેલા પ્રશ્નોને સમજવાથી અથવા નાની ઉંમર અથવા સમાન પ્રકારના અન્ય કોઈ કારણને કારણે આ પ્રશ્નોના તર્કસંગત જવાબો આપવાથી અટકાવવામાં આવે. જો બાળકમાં પ્રશ્નો સમજવાની અને તેનો તર્કસંગત જવાબ આપવાની બૌદ્ધિક ક્ષમતા હોય તો તેને સાક્ષી આપવાની મંજૂરી આપી શકાય છે. સૂર્ય નારાયણ વિરુદ્ધ કાર્ટાટક રાજ્યના કિસ્સામાં. જે. ટી. ૨૦૦૧ (૧) એસ. સી. ૨૩૦ માં નોંધાયેલ નિવેદન નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું માન્યું હતું કે, બાળ સાક્ષીના પુરાવાને વ્યક્તિગત રીતે નકારી કાઢવાની જરૂર નથી; પરંતુ વિવેકના નિયમ તરીકે અદાલત આવા પુરાવાને નજીકથી તપાસ સાથે ધ્યાનમાં લે છે અને માત્ર તેની ગુણવત્તા અને વિશ્વસનીયતા વિશે ખાતરી થયા પછી જ તેના આધારે દોષિત ઠેરવી શકે છે.

દત્ત રામરાવ સાખરે વિરુદ્ધ. મહારાષ્ટ્ર રાજ્યએ જે. ટી. ૧૯૯૭ (૫) એસ. સી. ૩૭૦માં અહેવાલ આપ્યો હતો, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું માન્યું હતું કે બાળ સાક્ષીનો પુરાવો અને તેની વિશ્વસનીયતા દરેક કેસના સંજોગો પર આધારિત હશે. બાળ સાક્ષીના પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરતી વખતે અદાલતે જે એકમાત્ર સાવચેતી ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ તે એ છે કે સાક્ષી વિશ્વસનીય હોવો જોઈએ અને તેનું વર્તન અન્ય કોઈપણ સક્ષમ

સાક્ષી જેવું હોવું જોઈએ અને તેને માર્ગદર્શન આપવાની કોઈ શક્યતા નથી.

૧૮. રતન સિંહ કેસમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત તમામ નિર્ણયોને ધ્યાનમાં લેતા, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું માન્યું હતું કે બાળ સાક્ષીઓ જોખમી સાક્ષીઓ છે તે એક સ્થાપિત સિદ્ધાંત હોવા છતાં તેઓ નરમ અને પ્રભાવશાળી રીતે આઘાત અને ઢાળવા માટે જવાબદાર છે, પરંતુ તે પણ સ્વીકૃત ધોરણ છે કે જો તેમના પુરાવાઓની કાળજીપૂર્વક તપાસ કર્યા પછી અદાલત એવા નિષ્કર્ષ પર આવે કે તેમાં સત્યની છાપ છે, તો બાળ સાક્ષીના પુરાવાને સ્વીકારવાની રીતમાં કોઈ અવરોધ નથી.”

૪૩. (૨૦૧૦) ૧૨ એસ. સી. સી. ૩૨૪ માં નોંધાયેલા ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય વિરુદ્ધ કૃષ્ણમાસ્ટર અને અન્યોના કિસ્સામાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે બાળ સાક્ષીના પુરાવાની પ્રશંસાના સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં લેતા અવલોકન કર્યું હતું કે, બાળ સાક્ષીના પુરાવાને વાંચતી વખતે, સાક્ષીના પુરાવાની પ્રશંસા કરતી વખતે, અભિગમ એ હોવો જોઈએ કે સાક્ષીના પુરાવા સંપૂર્ણ રીતે સત્યની વીંટી હોવાનું જણાય છે કે કેમ. તે આગળ જણાવે છે કે તે તીક્ષ્ણ ચાદશક્તિ ધરાવતા બાળ સાક્ષી સાથે અન્યાય કરશે કે તે કહે છે કે તેના માટે લાંબા સમય પહેલાં તેણે જે સાક્ષી આપી હતી તેમાં હકીકતોને પુનરાવર્તિત કરવી તે અકલ્પ્ય છે. કોમળ બાળક હંમેશા તેના જીવનમાં બનતી અસામાન્ય ઘટનાઓને સ્વીકારે છે અને તે આખી જિંદગી તે ઘટનાઓને ક્યારેય ભૂલી શકશે નહીં. ભવિષ્યમાં જ્યારે આ

વિશે પૂછવામાં આવશે ત્યારે બાળક યોગ્ય રીતે અને બરાબર પુનરાવર્તન કરી શકશે.

૪૪. કાયદાના આ સિદ્ધાંતોને ધ્યાનમાં રાખીને નેહાના સંસ્કરણથી આત્મવિશ્વાસ પ્રેરિત થાય છે. તેણી પાસે જુબાની આપવાની ક્ષમતા છે, કારણ કે તે તેને પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્નોને સમજે છે અને તેના જવાબ આપે છે. નેહા તેના પુરાવામાં એ હકીકતને સ્પષ્ટપણે યાદ કરે છે કે તે અગાઉ તેના ભાઈ સાથે ચાંદખેડામાં રહેતી હતી. એટલે કે, તે અને તેના પિતા બંને તેના ભાઈ ભૂષણ સાથે રહેતા હતા. તેણીના દાદાનું નામ દેવદત્તરાય હતું. કે તે નિર્ધણનગરમાં અભ્યાસ કરતી હતી અને તેના મોટા ભાઈનું નામ ચેતન હતું. તેણી આગળ યાદ કરે છે કે તેણીની માતા દક્ષાબેનનું અવસાન થયું છે. તેણીની જુબાની પરથી વધુ બહાર આવ્યું છે કે તેણીએ અદાલતમાં આરોપીની ઓળખ કરી હતી અને જણાવ્યું હતું કે તે તેના પિતાનો મિત્ર હતો. તેણીને તેનું નામ ખબર નહોતી, પણ સામાન્ય રીતે તેને જોશીકાકા કહેવામાં આવતું હતું. કે તે અંબાજી ખાતે જોષીકાકાને મળી હતી. મોડાસા ઇન્સ્ટિટ્યૂટના આચાર્ય ગુણવંતભાઈની જુબાની પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે, તે તેણીને નિર્ધણનગર સ્કૂલમાંથી અંબાજી લાવ્યા હતા. તેણી સાક્ષી દ્વારા પણ પુષ્ટિ કરે છે કે તેના પિતાએ મોડાસા ખાતેની શાળાને ફોન કર્યો હતો અને તેને કહ્યું હતું કે તે જોષીકાકા હશે જે તેને એકત્રિત કરશે. તે અને જોષીકાકા બંને પછી અંબાજી પાસે ગયા અને તેના પિતા સાથે રહ્યા. તે ૧૨ની ઘટનાને સ્પષ્ટ અને સ્પષ્ટ શબ્દોમાં વર્ણવે છે અને કહે છે કે તે જોષીકાકા જ હતા

જેણે નાયલોનના દોરડાથી તેના પિતાનું ગળું દબાવીને હત્યા કરી હતી. કે તેણે ઓરડાની બારીમાંથી આ ઘટના જોઈ હતી. તેણીને એ પણ ખૂબ જ સ્પષ્ટ રીતે યાદ છે કે આ ઘટના પછી, જોષીકાકા તેણીને અમદાવાદ, સુરત, બોમ્બે અને ભરૂચ લઈ ગયા હતા, ત્યારબાદ રેલવે સ્ટેશન પર હાથમાં એક ચીઝી અને તેના પર ટેલિફોન નં. સાથે છોડી ગયા હતા. તેણે મોબાઈલ પર ફોન કર્યો હતો અને વિકાસ તેને લેવા માટે રેલવે સ્ટેશન પર આવ્યો હતો.

જપ. તેણીએ કોઈ અસમર્થતા જાહેર કરી નથી જેથી તે બતાવવામાં આવે કે તેણીએ પૂછેલા પ્રશ્નોને સમજવામાં અસમર્થ છે અને તેણીને પૂછેલા પ્રશ્નોના તર્કસંગત જવાબો આપે છે. હકીકતમાં, તેણીના સંસ્કરણ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે તેણીએ માત્ર પરિવારના સભ્યોના નામ યાદ કર્યા અને હકીકત એ છે કે તે અગાઉ તેના નાના ભાઈ ભૂષણ સાથે રહેતી હતી, તેણીએ તેની માતાનું નામ પણ સ્પષ્ટ રીતે યાદ કર્યું જે ગુજરી ગઈ હતી. બે વધારાના પરિબલો આપણને નેહાના પુરાવા પર આધાર રાખવાનો વિશ્વાસ આપે છે. પ્રથમ ચુકાદામાં આ સાક્ષી વિશે ટ્રાયલ જજ દ્વારા નોંધાયેલા આ સાક્ષીની છાપ છે. તેમણે નોંધ્યું છે કે નેહા અસામાન્ય રીતે ધીમા હતી પરંતુ તે હદ સુધી નહીં કે જેથી ધર્મપરિવર્તનને સંપૂર્ણપણે નકારી શકાય. શપથ પર પુરાવા નોંધે તે પહેલાં, તેણીના નામ અને પારિવારિક પૃષ્ઠભૂમિ વિશે સામાન્ય પ્રશ્નો પૂછીને તેણીની માનસિક પરિપક્વતા નક્કી કરવામાં આવી હતી. તેણીની જુબાની કેમેરામાં રેકૉર્ડ કરવામાં આવી હતી જેથી તેણી મુક્તપણે જવાબ આપી શકે. આમ, વિદ્વાન ન્યાયાધીશનો અભિપ્રાય હતો

કે સાક્ષી જુબાની આપવા માટે સક્ષમ છે. સામાન્ય પરિસ્થિતિઓમાં પણ, અમે ટ્રાયલ જજ દ્વારા સાક્ષીના મૂલ્યાંકન પર આધાર રાખીએ છીએ કારણ કે તેને તેના વર્તનનું નિરીક્ષણ કરવાની તક મળે છે. બાળ સાક્ષી અથવા માનસિક રીતે વિકલાંગ સાક્ષીનું ટ્રાયલ જજ દ્વારા મૂલ્યાંકન અત્યંત સુસંગત રહેશે. બીજું પરિબળ એ છે કે નેહાએ એકવાર લગ્ન કર્યા હતા. આ સૂચવે છે કે તે સામાન્ય રોજિંદા પ્રવૃત્તિઓનું પાલન કરવામાં સક્ષમ હતી અને ઓછામાં ઓછું અર્ધ સામાન્ય જીવન જીવવા માટે સક્ષમ હતી. પાછળથી તેણીના છૂટાછેડા થયા તે હકીકતનું કોઈ પરિણામ નથી. નેહાનું આગળનું વર્ણન તેથી સ્થાપિત કરે છે કે, તા.૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ, જ્યારે આરોપીએ નાઈલોનનાં દોરડા વડે તેના પિતાનું ગળું દબાવી દીધું ત્યારે તે હાજર હતી. સુપ્રીમ કોર્ટે તેને સત્યની વીંટી ગણાવી છે અને તેથી તેના પર વિશ્વાસ કરવાની જરૂર છે. પરિસ્થિતિ (બી); (સી) અને (જી) પણ નેહાની જુબાની દ્વારા આરોપી સામે સાબિત થાય છે.

૪૬. (પ). પરિસ્થિતિ (ઇ). ગરુડેશ્વર ખાતે કરિયાણાની દુકાનમાંથી તા.૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ દોરડાની ખરીદી.

(અ). ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૦ અને ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૧, ધર્મેન્દ્રભાઈ અને પ્રતિકભાઈ એ કર્મચારી અને દુકાનના માલિક છે જેમની પાસે તેમની જુબાની છે, ખાસ કરીને માલિકે જણાવ્યું છે કે જ્યારે આરોપી તેમની દુકાન પર આવ્યો હતો અને નાઇલોનની દોરી ખરીદી હતી ત્યારે તે તા.૧૨/૧૧/૨૦૧૧

નો દિવસ હતો. તે વધુમાં જણાવે છે કે જે દોરડાની કિંમત રૂ.૧૫/- હતી તે આરોપીને આપવામાં આવી હતી, આરોપીએ રૂ.૫૦/- ની નોટ આપી હતી અને તેના કર્મચારી ધર્મેન્દ્રએ તેને કુલ રકમ રૂ.૩૫/- પરત કરી હતી. કરિયાણાની દુકાન ગરુડેશ્વરના મુખ્ય બજારમાં છે. તેથી તે ગરુડેશ્વર ખાતે તા.૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ આરોપીની હાજરી અને ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૧ પ્રતિકની દુકાનમાંથી નાયલોનની દોરીની ખરીદી અને વિશ્વાસ નેહાનાં તિસ્કારની વિશ્વસનીયતામાં વધારો કરે છે અને તે બતાવવા માટે એક મજબૂત ગુનાહિત પરિબળ પણ છે કે આરોપી ગરુડેશ્વર તા.૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ હાજર હતો.

૪૭. જ્યારે આ તમામ સંજોગોને એકસાથે મૂકવામાં આવે છે અને પુરાવાના પ્રકાશમાં જોવામાં આવે છે, ત્યારે એક સામાન્ય દોરી પસાર થાય છે જે ઘટનાઓનો ક્રમ સ્થાપિત કરે છે જે દર્શાવે છે કે અંબાજીને રોકડ રકમ સાથે તા.૩૦/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ છોડ્યા પછી, મૃતક આરોપીની સાથે હતો, જેણે નેહાને મોડાસાથી ઉપાડી હતી. ત્રણેય ૯ નવેમ્બરના રોજ કાયાવરણમાં સાથે રહ્યા હતા અને તા.૧૧/૧૧/૨૦૧૧ના રોજ ત્યાંથી ચાલ્યા ગયા હતા. ભૂતકાળમાં અંબાજીમાં ત્રણેય સાથે રહેતા હતા. કાયાવરણ ખાતે તીર્થ ગેસ્ટ હાઉસ છોડ્યા પછી ત્રણેય ગરુડેશ્વરમાં ગયા. ગેસ્ટ હાઉસના સાક્ષીઓ અને રજિસ્ટરનો ભાગ અને નેહાનું સંસ્કરણ તેમની હાજરીને એકસાથે સ્થાપિત કરે છે. તેથી તેઓ ગરુડેશ્વર ખાતે "છેલ્લે એક સાથે" જોવા મળ્યા હતા.

તા.૧૨/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ દોરડાની ખરીદી અને મોબાઇલ સિમ કાર્ડની રિકવરી સાથે રોકડની વસૂલાત, પરિસ્થિતિઓને જોડી સાંકળ પૂર્ણ કરી.

૪૮. સારાંશ અને સમાપનમાં,

એ. મૃતક જયેન્દ્રભાઈ સારી રીતે પરિચિત હતા અને આરોપીના મિત્ર હતા અને તેમને પ્રેમથી જોષીકાકા અને વિષ્ણુકાકા તરીકે બોલાવવામાં આવતા હતા.

બી. મૃતકની પુત્રી નેહા જે અન્યથા મોડાસા આશ્રમમાં હતી, તેને આરોપી દ્વારા તા.૨૦/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ લેવામાં આવી હતી અને અંબાજી લઈ જવામાં આવી હતી, જ્યાં તે તેના પિતા સાથે જોડાઈ હતી.

સી. અંબાજી ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૫, રમણભાઈની જુબાની પરથી, એ સ્પષ્ટ થાય છે કે આરોપી જોષીકાકા, જેને તેમનું નામ આપવામાં આવ્યું હતું, તે તા.૨૦/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ નેહા સાથે અંબાજી ધર્મશાળામાં હતો. રમણભાઈની જુબાની સૂચવે છે કે ત્યારબાદ તેમને જવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું.

ડી. રમણભાઈ અને રામાભાઈ ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૫ અને ફરિયાદ

પક્ષના સાક્ષી-૧૪ની જુબાનીઓ વધુમાં સૂચવે છે કે જયેન્દ્રભાઈએ પણ મોતિયા સર્જરી કરાવવા માટે અંબાજી ધર્મશાળા છોડી દીધી હતી અને ૫ નવેમ્બર સુધી પરત ફર્યા ન હતા, રમણભાઈ દ્વારા પણ તેની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી, જેની પુષ્ટિ ચેતનભાઈના નિવેદન દ્વારા કરવામાં આવે છે જ્યારે તેઓ અંબાજીત્રસ્ટના ટ્રસ્ટી તરફથી ફોન આવવાની પુષ્ટિ કરે છે.

ઈ. તા.૦૭/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ ચેતનને અજાણ્યા નં. પરથી ફોન આવે છે જ્યારે તેના પિતા તેને જાણ કરે છે કે તે વીરપુર જઈ રહ્યો છે અને થોડા દિવસો પછી અંબાજી પાછો આવશે. ૧૦મી નવેમ્બરના રોજ જ્યારે ફોન કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો ત્યારે કોલ જોડાયો પણ તે એસટીડી બૂથ હતો.

એફ. કાયાવરન ગેસ્ટહાઉસના ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૭, એફ. ધર્મેશે તેમના સંસ્કરણમાં જણાવ્યું હતું કે આંક-૪૫, રજીસ્ટર એ પણ દર્શાવે છે કે ૮મી થી ૧૧મી સુધી મૃતક, આરોપી અને નેહા કાયાવરન ગેસ્ટહાઉસમાં રોકાયા હતા અને તેઓ ૧૧મી સવારે રવાના થયા હતા. એફ. ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૭, અને ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૦ અને ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૧ પ્રતીક અને ધર્મેશની આવૃત્તિ સાથે વાંચવામાં આવતી આ કાલક્રમિક ઘટનાઓ સાથે, ગરુડેશ્વરના દુકાનદારો અને કર્મચારી જ્યાંથી

આરોપીઓએ દોરડું ખરીદ્યું હતું, ગરુડેશ્વર ગેસ્ટહાઉસમાં આરોપીની હાજરી સ્થાપિત થઈ છે.

જી. આંક-૨૨ પર ડિસ્કવરી પંચનામાના સંદર્ભમાં સહાયક પુરાવા સૂચવે છે કે આરોપીએ પોલીસ પક્ષનું નેતૃત્વ કર્યું હતું અને મોબાઈલ નં. ૭૬૯૮૪૮૯૮૮૪ એક ઝાડનાં પોલા થડમાંથી મળી આવ્યો હતો. કે મૃતકોનો મોબાઈલ નં. પુત્રો ચેતન અને ભૂષણ પાસેથી સ્થાપિત થાય છે જેમણે આ મોબાઈલ નં. તેમના પિતાનો નં. આપ્યો છે. અંબાજી ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૧૫, રમણભાઈ એ પણ પુષ્ટિ કરે છે કે તે મૃતકનો મોબાઈલ નં. હતો જેને તેમણે જ્યારે રોકડની રૂ. ૭૧,૦૦૦/- ની અછત મળી ત્યારે ફોન કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો.

એચ. ગુના કરવા માટેનો હેતુ પણ આંક-૨૫, વસૂલાત પંચનામાને ધ્યાનમાં રાખીને સ્થાપિત કરવામાં આવ્યો છે, જેના દ્વારા આરોપી પાસેથી રૂ. ૫૫,૦૦૦/- આશરે રોકડ રકમ મળી આવી છે. સેરોલોજીકલ રિપોર્ટ આંક-૧૫ એ પણ દર્શાવે છે કે મૃતકનું લોહીનું જૂથ જે એબી હતું તે દોરડા પર મળી આવ્યું હતું. આરોપી દ્વારા ૧૨મી નવેમ્બરના રોજ ગરુડેશ્વર ખાતેની દુકાનમાંથી દોરડું ખરીદવામાં આવ્યું હતું, જે ગુનાની સ્થાપનાને જોડે છે.

૪૯. તેથી રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓ જ્યારે એકસાથે જોડવામાં આવ્યા ત્યારે એ હકીકત સ્થાપિત થઈ કે આરોપી, મૃતકનો મિત્ર ગરુડેશ્વર ખાતે તેની કંપનીમાં હતો અને મૃતકને નાયલોનના દોરડાથી ફાંસીએ લટકાવવાનું કૃત્ય કર્યું હતું, જે નેહા, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૭ દ્વારા પણ જોવામાં આવ્યું હતું, જેમના પુરાવા અને સાક્ષી આપવાની ક્ષમતા, ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૧૧૮ સાથે અચોક્કસતા સ્થાપિત કરવામાં આવી છે, સામૂહિક રીતે આને એકસાથે જોડવામાં આવી છે, તેથી અમારા માટે શંકાનો અવકાશ છે કે આરોપી ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૫ હેઠળ ગુનામાં દોષિત છે.

૫૦. વિદ્વાન વકીલ શ્રી મૌલવીએ ૨૦૧૪ (૧૪) એસ.સી.સી ૬૦૯ માં નોંધાયેલા વિજય ઠાકુર વિરુદ્ધ હિમાચલ પ્રદેશ રાજ્યના કેસમાં અને ૨૦૦૮ (૨) જી.એલ.એચ. ૬૨૫ માં નોંધાયેલા પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટર દ્વારા રજૂ કરાયેલા કૃષ્ણાન વિરુદ્ધ સ્ટેટના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે. જ્યારે બારમાં ટાંકવામાં આવેલા આ કેસોની તપાસ કરવામાં આવે છે, ત્યારે આ કેસોમાં દોષિત ઠેરવવાની સજા માત્ર સંજોગોના પુરાવા પર આધારિત होती નથી. આ ઘટનાનો કોઈ સાક્ષી ન હતો. અમારા મતે, શ્રી મૌલવી દ્વારા ટાંકવામાં આવેલ ચુકાદો વર્તમાન કેસની હકીકતોને લાગુ પડતો નથી.

૫૧. હાથ પરની હકીકતોને જોતાં, અમે એવું માની લીધું છે કે ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી-૭ નેહા જે આ ઘટનાની સાક્ષી હતી અને તેણે તેના પિતાને નાયલોનનાં

દોરડા વડે ગળું દબાવી દેવાતા જોયા હતા. તેણે બારીમાંથી આખી ઘટના જોઈ હતી. સાક્ષી આપવાની તેમની ક્ષમતા સ્થાપિત થઈ હતી.

પર. ફોજદારી અરજી રદ કરવામાં આવે છે. આર એન્ડ પી ટ્રાયલ કોર્ટમાં મોકલવામાં આવશે.

(અકીલ કુરેશી, ન્યાયમૂર્તિ)

(બરિન વૈષ્ણવ, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====